

Η ΚΕΥΛΑΝΗ

— Μοῦ τᾶγραψες ὅσα εἶδες; ἐρώτησα τὸν φίλο μου σὰν ἐγύρισε ἀπ' τὴν Κεϋλάνη τὲς προάλλες.

— Δέν τᾶγραφα, μοῦ ἀπαντᾷ, γιατί δέν ἤξερα σέ τί γλῶσσα νά σοῦ τὰ καταστρώσω!

Ἐφύγαμε ἀπ' τὴ Βομβάη 10 Ὀκτωβρίου μὲ τὸ βαπόρι Coromandel. 11 ὧρες σωστὲς τραβήξανε τὸ σίδερο. Ἦμουν περιέργως νὰ δῶ πῶς θὰ περάσῃ τὸ θεώρατο ἐκεῖνο βαπόρι ἀπ' τὸ ἀνοιγμα τοῦ Dock, χωρὶς ν' ἀγγίξῃ ἀπὸ πουθε-

Νεανίαι

Γυναῖκες

ΟΙ ΣΙΓΚΑΛΗΔΕΣ

"Ἄν σοῦ τᾶγραφα 'ς τὴν Ἑγγλέζικη, 'ς τὴ Γαλλική, ἢ καὶ 'ς τὴ καθαρεύουσα γλῶσσα μας, ἐσύ θὰ τὰ μετάφραζες 'ς τὴ ρωμέικη. Καὶ θὰ βγάλεις μιὰ ξερὴ καὶ ἄνοστη μετάφρασι. Συλλογίσθηκα λοιπὸν νὰ σοῦ τὰ πῶ μὲ τὸ στόμα μου, καὶ νὰ σ' ἀφήσω νὰ τὰ γράψῃς ἐσύ ὅπως θέλεις.

Μοῦ φάνηκε σὰν νὰ εἶχε τὸν τόπο του αὐτὸ ποῦ μοῦ ἔλεγε ὁ φίλος. Τὸν εὐχαρίστησα μάλιστα ποῦ δέν μοῦ τᾶγραψε. Τὸν ἔβαλα καὶ μοῦ τὰ διηγήθηκε, καὶ καθὼς διηγοῦτανε, ἐγὼ σημεῖωνα. Αὐτὴ τὴ διήγησι θὰ σᾶς δώσω τῶρα.

νά. Ὁ ἔλικας γύριζε χωρὶς ταραχή, οἱ ναῦτες πηγαينوερχόντανε ἤσυχα ἤσυχα. Ἐξαφνα βγαίνουνδου τρεῖς σφυριγματιεῖς, μιὰ φωνὴ «full speed», καὶ τὸ βαπόρι χύθηκε καὶ πέρασε σὰν κλωστή ἀπ' τὴ βελονότρυπα.

Ἦμαστε 10 ἐπιβάτες. Γλήγορα γνωρισθήκαμε. Κυτταζάμε τὴ Βομβάη, ποῦ λίγο λίγο χανότανε. Πρὸς τὸ βράδυ δέν βλέπαμε ἄλλο παρὰ θάλασσα. Πηγαίναμε νότια, μὲ τὴ στεριά 'ς τ' ἀριστερά. Ἦστερ' ἀπ' τὸ δεῖπνο εἶχαμε μουσική, καὶ 'ς τὲς 10 ὧρες πλαγιάσαμε.

11 Ὀκτ. Τὰ ἴδια καθητιό, φαγὶ καὶ ὕπνο.

12 'Οκτ. Πάλι τὰ ἴδια. Πρὸς τὸ βράδυ ὁ πλοίαρχος, ποῦ συνείθιζε νὰ περπατῇ ἐς τὸ κατάστρωμα μὲ τοὺς ἐπιβάταις, ἔλειπε. Ὡς τὲς ἕξ ὥρες μαθαίνουμε πῶς γίνεται συμβούλιο γιὰ τὴν κακοκαιρίαν ποῦ θὰ μᾶς πιάσῃ. Ἐμεῖς σὰν τ' ἀκούσαμε φοβηθήκαμε. Κατὰ τὲς ἑπτὰ ὥρες ἐφάνηκε ὁ πλοίαρχος, καὶ πρόσταξε νὰ ἔχουν κάθε τι ἕτοιμο γιὰ τὸν ἀνεμοστρόβιλο ποῦ ῥχεται. Σὰν καθήσαμε ἐς τὸ φαγὶ μᾶς ζήτησε πῶς αὐτοὶ οἱ στρόβιλοι ἐρχονται ἐξ ἄφρα, καὶ πῶς τούτη ἡ φορτοῦνα ταξίδευε πλάγι μας. Τὲς 9 ὥρες, ἂν καὶ φεγγάρι χαρὰ Θεοῦ, δὲν ἦτανε ψυχὴ ἐπιβάτης ἐς τὸ κατάστρωμα.

13 'Οκτ. Κοιμηθήκαμε καλὰ. Ξεφύγαμε τὴν φορτοῦνα. Μόνον ποῦ ἡ θάλασσα ἦτανε κομμάτι πλεῖον ταρχυμένη. Μᾶς εἶπανε πῶς ἐς τὲς δύο ὥρες φθάνουμε. Ἀπ' τὸ μεσημέρι ὅλοι κυττάζανε πρὸς τ' ἀριστερὰ νὰ δοῦνε τὸ *Seydlon* (ἔτσι προφέρουνε τὸνομα τοῦ νησιοῦ). Ὡς τὴν ἀρχὴν δὲν βλέπαμε τίποτε. Σιγὰ σιγὰ ἀρχίζουμε νὰ διακρίνωμε ἕνα μαῦρο σημάδι. Ἐκεῖνοι ποῦ ἦλθαν ἐς τὸν τόπο καὶ ἄλλοτε, μᾶς πουλούσανε σοφία καὶ μᾶς λέγανε πῶς αὐτὸ τὸ σημάδι εἶνε τὸ τάδε βουνό, κι' αὐτὸ τὸ τάδε.

Σὰν ξαναβγήκαμε ἐς τὸ κατάστρωμα ὕστερ' ἀπὸ τὸ φαγὶ, βλέπαμε καθαρὰ τὸ νησί μὲ τὰ ψηλά βουνα του, σκεπασμένα ἀπὸ τὰ βεργολυγερά ἐκεῖνα τροπικὰ δένδρα, ποῦ ἔχουνε μερικὰ πλατιά φύλλα ἄπάνω ἄπάνω. Τὲς 2½ ὥρες βλέπαμε καὶ τὰ σπίτια τοῦ Κολόμπο, — αὐτὴ εἶνε ἡ πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ. Τώρα πηγαίναμε ἀνατολικά, καὶ εἶχαμε ἔμπρὸς μας ἕνα λαμπρὸ θέαμα, τὰ κύματα ποῦ σπάνανε ἄπάνω ἐς τὸν μόλο ποῦ ἔχτισε ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις 1 — 2 μίλλια μακριὰ ἀπ' τὴν στεριά, γιὰ νὰ προσφυλάγῃ τὰ πλοῖα. Σὰν ἐρχονται αὐτὰ τὰ κύματα ἀπ' τὸ πλάγι, καθὼς τρέχουνε γλήγορα γλήγορα καὶ ξεσπονοῦνε ἕνα ἔδω, ἕνα παρέκει καὶ ζετιναζέτται ὁ ἀφρός των, θαρρεῖς πῶς βλέπετε κανένα μεγάλο καταρράχτη.

Ἐρχονται τώρα καὶ ἡ ἐντοπιεὶς βάρκες νὰ μᾶς ἀπαντήσουνε. Παραξενεὲς βάρκες. Τὲς λένε *πατιμάρ*. Μιά κάσσα μονόξυλη, ὡς τρεῖς πῆχες μακρὸς, φάρδος καὶ βάθος, κι' ἀπ' τὴν μιὰ μεριά δύο ξύλα λυγισμένα πρὸς τὰ κάτω, κι' ἀπ' αὐτὰ τὰ ξύλα κρεμιέται κι' ἀγγίζει τὴ θάλασσα ἕνα ἄλλο κομμάτι ξύλο, μακρὸ ἴσα μὲ τὴν βάρκα. Ἔτσι φυλάγεται ἡ ἰσορροπία, καὶ δὲν βουλιάζουν ποτέ αὐτὴ ἡ βάρκες.

Βγαίνουμε ἔξω, καὶ πάμε ἐς τὸ Ξενοδοχεῖο. Ἄν καὶ Ἀσιατικὴ χώρα, τὴν βρήκαμε πολὺ ἥσυχη καὶ τάργαστήρια κλεισμένα. Ἦτανε Κυριακὴ.

14 'Οκτ. Τὸ Ξενοδοχεῖο γέμισε πραγματευτάδες ποῦ πουλούσανε ὅτι λογῆς στολίδια ἤθελες: Ἰνδιάνικα, Σεϋλωνεζικὰ, Φραγκικὰ. Ἄλ-

λοὶ ἐς τὸν ξένο ποῦ δὲν τοὺς γνωρίζει τί κλέφτες εἶνε! Ἄν σου γυρέφουνε 100 ρουπιὰ γιὰ κανένα πράγμα, δὲς τοὺς 30. Ἀπόρησα μὲ τὰ διαμάντια καὶ τὲς πέτρες: ρουμπίνια, ζαφείρια, ἀμέθυστοι, σιντέφια, μαργαριτάρια! Ἐλεγεσ καὶ τάρρηξε καμμιά βροχὴ ἐκεῖ μπροστά μας.

Βγαίνω νὰ σεργιανίσω ἐς τὸ εὐρωπαϊκὸ μέρος τῆς χώρας: τὸ λένε κι' ἐκεῖ *καστρο*, καθὼς ἔδω. Περπατῶντας ἐς τὸ δρόμο βλέπω ἕνα ὄνομα ρωμέικο ἐς τὸν τοῖχο! Πάγω μέσα: ἦτανε καπνοπώλης. Ἐκανε καλὲς δουλιές. Μοῦ ἔφεραν ἕνα γέρο Κρητικὸ ποῦχε ξεπέσει ἐκεῖ ἔδω καὶ 27 χρόνια. Ἦλθε μαζί μου, καὶ μοῦ ἔκανε τὸν ὀδηγόν.

Ὁ γέρος μ' ἐγύρισ' ἔδω κι' ἐκεῖ, κι' εἶδαμε τὴν χώρα. Εἶδαμε καὶ τὸν περίφημον *Κανελλόκηπον*, — ἕνα ἀπέραντο χωράφι κανελλιῆς γεμάτο. Ὁ ἀέρας ἐκεῖ μέσα ἦτανε ὅλος μυρουδιά. Κόβεις ἕνα κλωνί, τὸ τρίβεις κομματι, καὶ μοσκοβολᾷ. Τὸ βάζεις ἐς τὸ στόμα σου, καὶ πιπερίζει πλεῖον πολὺ ἀπ' τὴν ξερὴ κανέλλα ποῦ ξέρουμε. Ἡ κανέλλα εἶνε χαμοδένδρο.

Εὐχαρίστησα τὸν γέρο Κρητικὸ σὰν μ' ἐσεργιανίσει, καὶ τούπα πῶς ἂν θέλῃ νὰ βγαλῇ μερικὸς παραδες, νὰ μαζεύῃ πεταλοῦδες (εἶνε περιφημὲς ἡ πεταλοῦδες ἔδω), καὶ νὰ τὲς στέλνῃ ἐς τὴν Γερμανίαν. Τώρα μαθαίνω πῶς ἄκουσε τὴ συμβουλή μου, καὶ τὲς πουλεῖ ἕνα φράγκο τὴν μία.

Ὁ Κολόμπος εἶνε πληθτικὸ μέρος. Οἱ πλεῖστοι Εὐρωπαῖοι εἶνε Ἑγγλέζοι, καὶ ζοῦν ἐκεῖ γιὰ παντα, ὅχι καθὼς ἐς τὴν Ἰνδία, ποῦ ὅλο πηγαίνουσιν. Ὁ πληθυσμὸς εἶνε 120,000. Τὸ ἐμπόριο, τσαΐ, ὁ πλοῦτος τοῦ νησιοῦ. Ἄλλοτε εἶχανε τοὺς καφέδες, μὰ τοὺς καταστρεψὲς ἡ φυλλοξέρα. Τώρα, ὅπου γυρίσης βλέπεις χωράφια γεμάτα τσαΐ. Ἀπ' ἔδω περνοῦνε καὶ ὅλα τὰ βαπόρια ποῦ δουλεύουνε μεταξύ Κίνας, Αὐστραλίας, Ἀφρικῆς κτλ.

Οἱ κατοικοὶ κι' ἔδω πλῆθος *φυλές*, καθὼς ἐς τὴν Ἰνδία. Εἶνε οἱ ἐντόπιοι *Σιγκαληδες*, οἱ *Μαδρασηδες*, οἱ *Μα.λέηδες* τῆς Τζάβας, οἱ Ἰνδιάνοι. Κι' ἀπὸ ὅλους τούτους πάλι ξεφυτρώσανε ἄλλες φυλές ἀνακατωμένες μὲ καθὲ λογῆς Εὐρωπαϊκὸ αἷμα. Οἱ περιεργότεροι εἶνε οἱ *Σιγκαληδες*. Τὸ χρώμα τοὺς εἶνε λαδί, καὶ τὰ γενεὰ τους μακριὰ. Γυρίζουνε τὰ μαλλιά τους σὰν γυναῖκες, τὰ κάνουνε κοτσίδα καὶ τὰ κρατοῦν ἐς τὴν κορφή τους μ' ἕνα χτένι. Φοροῦν ἕνα ζακέτο, καὶ μερικὲς πῆχες πανὶ γύρω κρεμμασμένο, σὰν πεσταμάλι. Οἱ *Σιγκαληδες* ποῦ θένε νὰ κἄμουν τὸν πολιτισμένον φοροῦν εὐρωπαϊκὸν βρακί, καὶ τὸ πεσταμάλι ἀπὸ πάνω. Καπέλλο ὅμως δὲν βάζουν. Εἶνε ὅλοι *Βουδδισταί*.

Τοὺς *Μα.λέηδες* (αὐτοὶ εἶνε μαῦροι), τοὺς φέρανε ἄλλοτε οἱ Ἑγγλέζοι ἀπὸ τὴν Τζάβα, καὶ

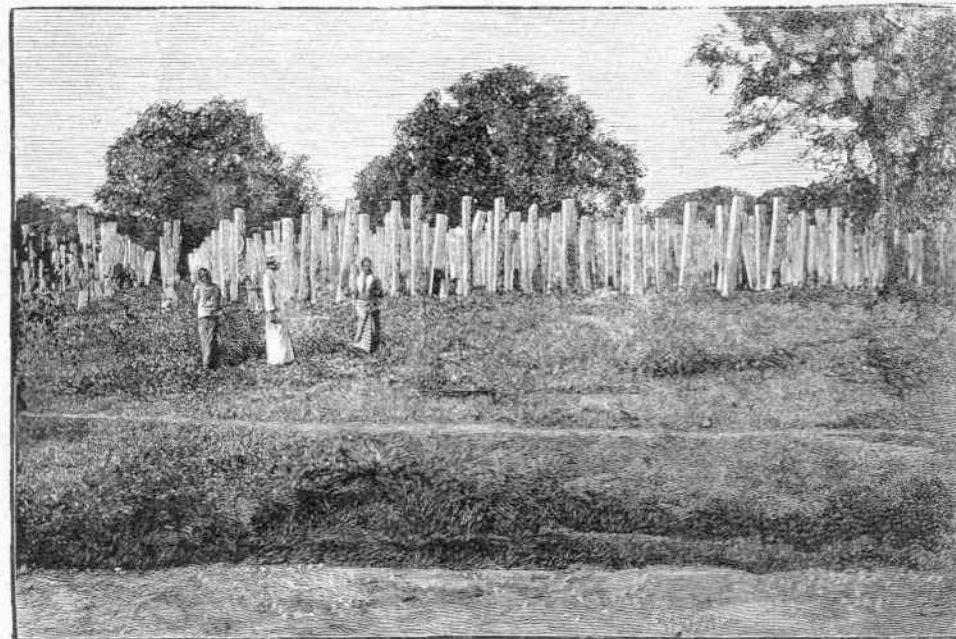
τοὺς κάνουνε στρατιώταις γιὰ νὰ φυλάγουν τὰ ἐς τὸν τόπο. Ὡς τὰ 73 διαλύθηκε αὐτὸς ὁ στρατός, καὶ μείνανε ἐκεῖ. Εἶνε Μουσουλμάνοι, καὶ τοὺς λένε πλεῖον ἔξυπνοὺς ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους.

15 'Οκτ. Μπαίνω ἐς τὸ σιδηρόδρομο καὶ πάγω σὲ μιὰ ἐξοχὴ, κοντὰ ἐς τὴν θάλασσα. Εἶνε ἐς ἕνα ψήλωμα πάνω, καὶ τὴν λένε *Mount Lavinia*. Ἐνα Ξενοδοχεῖο πάνω ἐς τὸν κρημνόν, κι' ἀπὸ κάτω βοῖζουν τὰ κύματα. Τὸ φαγὶ ἔδω ὅλο ψάρι. Τὸ βράδυ γύρισα πίσω.

16 'Οκτ. Ζέστη ἐς τὸν Κολόμπο! Εἶπα λοιπόν, ἂς πάγω ἐς τὰ βουνά, νὰ δῶ καὶ μεγαλύτερες ἐξοχὲς. Μπαίνω πάλι ἐς τὸ σιδηρόδρομο, καὶ γιὰ δύο ὥρες περνούσαμε κάμπους καὶ λίμνες. Ἐκεῖ σπαίρνουν τὸ ρύζι. Τὸ μεταφυτεύου-

Πορτογάλλους, Ἑγγλέζους. Περίμενα λοιπὸν νὰ δῶ παλληκαράδες ἔδω πέρα: μὰ τοὺς βρήκα ὅλους μικροκαμωμένους, λιγνοὺς, ψόφιους. Ἡ ἐπαρχία τώρα εἶνε ἐγγλέζικη, καθὼς καὶ ὅλο τὸ νησί.

17 'Οκτ. Ἄμα βγήκα ἔξω, πῆγα ἴσια κατὰ τὴν λίμνη, καὶ περπάτησα γύρω. Περπατοῦσα 1½ ὥρα. Ἀληθινὸς παράδεισος! Τί πουλιὰ πλουμιστά, τί κελαϊδήματα, τί πεταλοῦδες, τί δένδρα καὶ λουλούδια, καὶ τί πλῆθος ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ φυσικὰ στολίδια! Ρωτῶ ἕνα ξένο τί εἶνε ἐκεῖνο τὸ παραξενὸ χτίριο ἀντίκρου, καὶ μοῦ λέει πῶς εἶνε τὸ παλατι τοῦ τελευταίου βασιλιᾶ τοῦ Κάντυ. Πήγαμε νὰ κρημισθῇ, τὸ διορθώσανε οἱ Ἑγγλέζοι καὶ τὸ κάμανε Βιβλιοθήκη.

1600 στύλοι ἐκ γροανίτου ἔλειψανα ἀρχαίου ἀνακτόρου.

νε, ἀνοίγουν χανδάκια, κι' ἀφίνοῦν τὸ νερὸ μέσα. Τὸ ρύζι μένει πνιγμένο μὲς τὸ νερὸ γιὰ μερικὲς ἡμέρες, ὕστερα ἀνοίγουνε τὸ χανδάκι καὶ πᾶγει τὸ νερὸ παρακάτω.

Σιγὰ σιγὰ ἀνεβαίναμε τὸ βουνὸ τώρα. Μεγάλῃ ἀλλαγῇ ἐς τὴν θερμοκρασίαν. Ὁ ἀέρας ἐλαφρότερος. Ὅσο ἀνεβαίνα, τόσο μοῦ θύμιζε τὴν Εὐρώπη, ἂν καὶ ἐς τὴν ἐνάτη μοῖρα. Ὡς καὶ τὰ κουνούπια λείψανε ἔδω πέρα! Τὸ βράδυ βράδυ φθάσαμε ἐς τὸ Κάντυ, μικρὴ, κελωφωτισμένη, καὶ ὡμορρὴ πόλι. Πηγαίνοντας ἐς τὸ Ξενοδοχεῖο βλέπω μιὰ μεγάλη λίμνη ἐς τὴν μέση τῆς πόλεως. Ἦτανε καὶ φεγγαρι, κι' ἔκαμα ὄρεξι νὰ σταθῶ μὰ ἤμουνα κουρασμένος καὶ τραβήξα.

Κάντυ ὀνομάζεται καὶ ἡ ἐπαρχία. Αὐτὸς ὁ τόπος εἶχε δικὸν του βασιλιᾶ ὡς τὰ 1820. Ἀπ' τὰ 1600 πολέμοις Ὀλλανδέζους, Γαλλοῦς,

Ἐκεῖ ποῦ περπατοῦσα μὲς ἐστὸν ἥλιο, πλακῶνεϊμιά συννεφιά κι' ἀρχινᾷ μιὰ βροχὴ ἀπ' ἐκεῖνες τὲς τροπικὲς. Ἡ ταρχὴ ἦτανε τρομερὴ. Οὔτε ἀστραπὴ οὔτε βροντὴ. Ὡς ποῦ νὰ πάγω κάτω ἀπ' ἕνα δένδρο, ἔγεινα μουσικίδι. Κι' ὡς ποῦ νὰ πάγω ἐς τὸ Ξενοδοχεῖο ν' ἀλλάξω, καλωσύνεψε πάλι!

18 'Οκτ. Πήγαμε νὰ δοῦμε τὸ Μοναστήρι τῶν Βουδδιστῶν, μαζί μ' ἕναν ἄλλον ταξιδιῶτη. Ἦτανε βράδυ, ὅτι ἀρχίζε ἡ λειτουργία τους. Τρομπέτες καὶ καμπάνες ἦσαν ἕτοιμοι. Σὰν ἐμπήκαμε μέσα, πιάσθηκε ἡ ἀναπνοὴ μας ἀπ' τὴν βύχα τοῦ λαδιοῦ ποῦ κίγανε ἐς τὰ καντήλια τους, κι' ἀπὸ μιὰ βραρεῖα μυρωδιὰ γκασουμιοῦ. Τὸ γκασουμί εἶνε τὸ ἱερὸν τοῦ λουλοῦδι. Δίνεις μιὰ πεντάρα, παίρνεις ἕνα δεματάκι καὶ τὸ προσφέρεις ἐς τὸν Βουδδᾶ γιὰ κερί. Οἱ πα-

πάδες τους φοροῦνε καλυμαίκε σάν τους δικούς μας, κ' ἓνα κίτρινο φουστάνι ἀπ' τὴ μέση καὶ κάτω. Τὰ στήθια τους εἶνε γυμνά. Μᾶς δειξάνε κκι τ' ἀγάλλματα τοῦ Βουδδᾶ, καὶ τους δόσαμ' ἓνα βουπί. Οἱ παπάδες τότε μᾶς ρωτήσανε ἂν θέμε νὰ δοῦμε καὶ τὸ δόντι τοῦ Βουδδᾶ! Ἐμεῖς εἶπαμε: ἂς δοῦμε καὶ τὸ δόντι. Μᾶς παίρνουνε λοιπὸν κοντὰ σὲ μιὰ γυαλίνη κάσσα, ποῦ εἶχε ἀπὸ κάτω τῆς ἓνα μεγάλο κουδοῦνι, κ' ἀπάνω 'ς τὸ κουδοῦνι κολλημένο ἓνα παγόνι ὄλο ἀπὸ ρουμπίνι καμωμένο, ὡς μιὰ πιθαμὴ μακρός ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια. Τὸ παγόνι εἶνε κ' αὐτὸ ἱερὸ πουλί τῶν Βουδδιστῶν. Μᾶς λέγουν πῶς κάτω ἀπ' ἐκεῖνο τὸ κουδοῦνι εἶνε ἓνα ἄλλο κουδοῦνι διαμαντένιο, ἔπειτα ἓνα χρυσό, ἔπειτα ἀσημένιο, κ' ἐκεῖ μέσα εἶνε τὸ δόντι τοῦ Βουδδᾶ! Εἶδομε λοιπὸν ποῦ εἶνε, κ' ὄχι τὸ ἴδιο τὸ δόντι, ποῦ δὲν τὸ εἶδε ἄπιστος ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ ἦλθε ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλίας δῶ πέρα (1870). Μερικοὶ λένε πῶς εἶνε δόντι *Καρχαρία*, καὶ πῶς τὸ ἀληθινὸ δόντι τὸ κάψανε οἱ δεσποτάδες τῶν Πορτογάλλων τῷ καιρῷ ἐκεῖνω.

19 Ὀκτ. Ἀπὸ εἶδα ὅσα ἤθελα 'ς τὸ *Κάρτυ*, (ἤμουν τῶρα 1600 πόδια πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα), εἶπα ἂς παγῶ καὶ πλειὸ ἀψηλά, 'ς τὸ βουνὸ *Νιουρελιν* (*Newara Elya*, πόλις φωτός), ὕψος 6000 πόδια. Ὁ σιδηρόδρομος πηγάνει δῶθε 'κειθε, κ' ἔτσι βλέπεις ποῦ θὰ βρισκεται ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα. Οἱ κρηνοὶ καὶ τὰ βάραιρα τῆς Ἑλβετίας δὲν εἶνε τίποτε μπρὸς 'ς αὐτά. Θεώρητα ὅλα. Ὅπου ἔχει μέρος καλλιέργησιμον, βλέπεις σημεῖνο κ' ἓνα ἐργοστάσιον τοῦ τσαϊοῦ. Ἄλλοτε γιὰ νὰ καθαρίζουνε τὸν τόπον καίγανε τὰ δάση· τῶρα ὅμως τους τὸ κόψανε.

Φθάνουμε 'ς τὸ χωριὸ ὕστερα ἀπὸ εἴη ὥρες ταξίδι. Μερικὰ σπίτια, κ' ἓνα ξενοδοχεῖο. Κάτοικοι 2000, καὶ τὴν ἐποχὴν ποῦ ἀνεβαίνουν οἱ Εὐρωπαῖοι ν' ἀλλάζουν ἄερα 10,000. Πρὸς τὸ μεσημέρι ἡ ζέστη ἐδῶ εἶνε τροπικὴ, τ' ἀπογεμμά ὅμως ἄρχινᾷ ἓνα κρύον ποῦ τρέχεις κοντὰ 'ς τὴ φωτιά τουρτουρίζοντας, καὶ δὲν πιστεύεις πῶς βρισκεσαι κοντὰ 'ς τὸν Ἰσημερινόν.

Κι' αὐτὸ τὸ μέρος γεμᾶτο πουλιὰ, πεταλοῦδες, κκι ἄλλα περίεργα ζώφια. Πῆγα καὶ 'ς ἓνα περιβάλλον ποῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐντόπια φυτὰ καὶ δένδρα, εἶχε καὶ ὅλα τὰ δένδρα καὶ λουλουδιὰ τῆς Εὐρώπης μέσα. Ἡ μυρωδιὰ τῶν λουλουδιῶν μ' ἐξάλιζε.

20 Ὀκτ. Βρίσκω πάλι ἓνα σύντροφο κκι ξεκινοῦμε γιὰ τὸ βουνὸ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἄλλες 2,000 πόδια πλειὸ ἀψηλά. Πῆγαμε περπατώντας. Ὡς τὴν ἀρχὴν μᾶς χτυποῦσε ὁ ἥλιος 'ς τὰ μάτια. Σάν ἐμπήκαμε 'ς ἓνα δάσος ἀνσάνναμε. Τὰ δένδρα μοσχοβολούσανε. Βλέπαμε τὴν κορφὴν τοῦ βουνοῦ ἀπὸ μακριὰ. Ἀνεβαίναμε,

ἀνεβαίναμε, καὶ τελειωμὸ δὲν εἶχε. Φθάνουμε σὲ μιὰ βράχη καὶ εἶπαμε, ἐδῶ εἶνε. Γυρίζουμε νὰ δοῦμε καὶ βλέπουμε ἄλλη 'ψηλότερη ἀπ' ἐπάνω μας! Καθίζουμε λοιπὸν κοντὰ 'ς ἓνα βράχι, ξεκουραζόμεσαστε λιγάκι, κ' ἄρχινοῦμε πάλι.

Ἄλλη μιὰν ὥρα κκι φθάσαμε. Ὅλος μας ὁ κόπος πλερώθηκε μὲ τὴ θεὰ ἐκεῖνη. Θάλασσα κ' ἀπ' τὰ δυὸ μέρη, ὕστερα ἀπὸ 70—80 μιλια στερὰ. Ὁ ἀέρας ἑλαφρὸς καὶ καθαρώτατος. Δὲν ἐκάναμε καρδιὰ νὰ φύγουμε. Ὁ ὁδηγὸς μας λέγει πῶς καλλίτερα νὰ κινήσουμε πρὶν σκοτεινιάσῃ, γιὰτὶ ἔχει πολλὰ θηρία ἐδῶ γύρω, κκι δὲν ἔχουμε καὶ φανάρια νὰ τὰ φοβερίζουμε μὲ τὸ φῶς. Ἐπήραμε λοιπὸν τὸν κατήφορο. Σάν ἐφθάσαμε 'ς τὸ βράχι ἐκεῖνο ποῦ εἶχαμε σταθῆ ἀναβαίνοντας, εἶπαμε: ἂς καθίσουμε μιὰ στιγμὴ νὰ πιοῦμε νερό. Ἐκεῖ ποῦ ἐτοιμαζόμεσαστε νὰ πιοῦμε, ἀκούμε ἓνα μουγκρητὸ ποῦ μᾶς ἐκοψε ὅλη τὴ δίψα! Σηκωθήκαμε λοιπὸν καὶ τραβήξαμε κατὰ τὸ χωριό. Κατεβαίνοντας ἀναβαμε χαρτιά καὶ κλαδιά γιὰ νὰ κάνουμε φωτιά καὶ νὰ σιαζόμε τὰ θηρία. Σάν εἶδαμε τὰ φῶτα τοῦ χωριοῦ σύραμε μιὰ φωνὴ ἀπ' τὴ χαρὰ μας κκι τρέξαμε κάτω.

Τὴν ἄλλη 'μέρα γύρισα νᾶλλω πίσω. Ὡς τὸ δρόμον σταματήσα 'ς ἓνα μέρος ποῦ τὸ λένε *Gampda*, ἦτον ἐκεῖ ἓνα μεγάλο ἐργοστάσιον τοῦ τσαϊοῦ, καὶ εἶδα πῶς κάνουνε τὸ τσαῖ.

Ἐγὼ θαρροῦσα πῶς καθε ποιότης βγαίνει κ' ἀπὸ ξεχωριστὸ δένδρον· τῶρα ὅμως εἶδα πῶς ἀπ' τὸ ἴδιο φυτὸ βγαίνουν ὅλες ἡ ποιότητες. Καθε 5—10 μέρες κόβουν τὰ φύλλα ἢ γυναίκες, κ' ὅσο πλειὸ μικρὰ καὶ τρυφερὰ τὰ φύλλα τόσο καλλίτερον τὸ τσαῖ. Ὑστερα τ' ἀπλώνουν 'ς τὸν ἴσιον, ἀπάνω σὲ πανιά. Σάν στεγνώσουν τὰ φύλλα τόσο ποῦ νὰ ἴμωρθε νὰ τὰ λυγίτζεις χωρὶς νὰ σπκνουνε, τότε τὰ τρίβουνε καὶ τὰ σγουραίνουνε. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ γινούτανε ἄλλοτε 'ς τὴν Κίνα μὲ τὰ δαχτυλά. Τῶρα γίνεται μὲ τὴ μηχανή. Χύνουν τὰ μαρκιμένα φύλλα μέσα 'ς ἓνα χωνί, καὶ πέφτουν ἀνάμεσα σὲ δυὸ μαρκιρένιες πλάκες, ποῦ ἀγγίζου δὲν ἀγγίζου ἢ μιὰ τὴν ἄλλη. Αὐτὲς ἡ πλάκες ὄλο κινουῦνται, ἢ ἀπὸ κάτω ἐμπρὸς καὶ πίσω, καὶ ἢ ἀπὸ πάνω γύρω γύρω, ἢ σάν μυλόπετρα. Ἄμα τὸ φύλλον πέσῃ ἀνάμεσα στρίβεται, κκι σάν στριφτὴ ἀρκετὰ ἀνοίγουνε τὴ μηχανὴ ἀπὸ κάτω, καὶ πέφτουνε τὰ στριμμένα φύλλα μέσα σ' ἓνα κουδῶ· τότες τὰ παίρνουν καὶ τὰ βάζουν σὲ μιὰ μικρότερη μηχανή. Ἐκεῖ ἔχει ἓνα εἶδος κόσκινον, καὶ ὅσα φύλλα εἶνε καλοστριμμένα, περνοῦνε· ὅσα δὲν εἶνε, τὰ μαζεῦσουνε καὶ τὰ ξαναβάζουνε 'ς τὴν πρώτη μηχανή· καὶ πάει λέοντας. Τὰ φύλλα ποῦ στρίβονται τὲς πλειότερες φορὲς κάνουνε καὶ τὸ παρκατεινότερον τσαῖ, γιὰτὶ εἶνε χοντρα, κ' ἀνοίγουνε πάλι.

Σάν στριφτοῦν καλά τὰ φύλλα τὰ βάζουνε 'ς τὸ φούρνον καὶ τὰ ψήνουνε. Ἐδῶ εἶνε ὅλη ἡ τέχνη, νὰ μὴν παραψηθοῦν καὶ καῦν, καὶ νὰ μὴ μείνουνε πάλι ὠμά, γιὰτὶ τότες γίνεται πικρὸ τὸ τσαῖ.

Τῶρα ἔρχεται τὸ ξεδιάλεγμα. Ὅλα τὰ ψημένα φύλλα τὰ βάζουνε σὲ μιὰ μηχανὴ μὲ πολὺ κοφτερὰ μαχαίρια, καὶ τὰ κόβουνε. Ὅλα αὐτὰ τὰ κομμένα φύλλα περνοῦν ἀπὸ 3—4 κόσκινον

τὸ ἓνα φιλωτέρον ἀπ' τὸ ἄλλο, καὶ φυσικὰ ἢ καλλιτέρετη ποιότης εἶνε ἐκεῖνη ποῦ περνᾷ ἀπ' τὸ φιλωτέρον κόσκινον. Ἀπὸ 'κεῖ τὸ παίρνουνε πάλι τὸ τσαῖ καὶ τὸ ξαναζεσταίνουνε 'ς ἓνα φούρνον, καὶ καθὼς ποῦ εἶνε ζεστὸ ζεστὸ τὸ χύνουνε 'ς τους τενεκεδες, τὸ βουλλώνουνε, καὶ τὸ στέλνουνε 'ς τὴν Εὐρώπην.

Ἄλλο τίποτε παράξενον δὲν ἔχω νὰ σοῦ πῶ. Ἦλθον ἴσια πίσω.» ΑΓΓΥΡΗΣ ΕΦΓΑΛΩΤΗΣ.

Βουδδικοί ναὸς καὶ νεκροταφεῖον ἐν Κεϋλάνῃ.

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΤΟΥ ΣΑΙΝΤ ΙΛΑΙΡ

Συνέχεια τῆς σελ. 257.

Δ'.

Ἡ φιλολογικὴ ἐργασίαν τοῦ Σαιντ-Ἰλαίρ διαίρειται κυρίως εἰς δύο κλάδους, τὰ ἀρχαῖα γαλλικὰ καὶ τὰ νεώτερα ἑλληνικὰ. Τὰ δύο ταῦτα φαίνονται, κατὰ πρώτην ἐποψίν, ὅπως ἀντίθετα, καὶ ὅμως ἔχουν συνάφειαν τινα, καθόσον ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα διέρχεται ἤδη περίοδον ὄχι κατὰ πάντα ἀνόμοιον τῆς περιόδου τὴν ὁποίαν διῆλθεν ἡ Γαλλικὴ, πρὸ τοῦ λάβῃ τὸν ἱριστικὸν τύπον τῆς, χάρις εἰς τους ἐξόχους συγγραφεῖς οἱ ὁποῖοι τὴν ἐλάμπρυναν.

Οἱ φίλοι τοῦ μαρκησίου ἐξεπλάγησαν ἰδόντες αὐτὸν τρεπόμενον πρὸς τοιοῦτον εἶδος μελέτης. Τὸν ἐγνώριζον ὡς φιλομαθῆ καὶ φιλόπονον, ἀλλ' ἐπερίμενον νὰ τὸν ἴδωσι μᾶλλον ἀσχολούμενον περὶ τὰς ὠραίας τέχνας, ἰδίως δὲ τὴν μουσικὴν. ἢ ἀφοσιούμενον εἰς φιλολογικὰ ἔργα. Νεώτατος

ἔτι εἶχε καταταχθῆ μεταξὺ τῶν ἐταίρων τοῦ «Ἀκαδημαϊκοῦ συλλόγου τῶν τέκνων τοῦ Ἀπόλλωνος». Τὸ σωματεῖον τοῦτο εἶνε ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων τῆς Γαλλίας, ἰδρυθὲν πρὸ ἐνός αἰῶνος καὶ ἡμίσεως. Τὰ μέλη του ὑποτίθενται λατρεύοντα τὰς Μούσας ἀπάσας, ἀλλὰ πρὸ πάντων περιλαμβάνει μουσικοῦς. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ μαρκησιος δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀδρανῶν μελῶν του. Πολλοὶ ἐπιφορτισθεῖς τὰ βάρη ἀξιομακτῶν ὄχι ἀπλῶς τιμητικῶν, ἐξελέχθη καὶ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, εἰς πολλὰς δὲ τῶν δημοσίων αὐτοῦ συνελεύσεων ἐξεφώνησε λόγους, ἐκαστοτε διὰ τοῦ τύπου δημοσιευθέντας. Κατὰ τὸ 1890 ἐδημοσίευσεν τὴν μνησθεῖσαν ἤδη Ἐπιστολὴν του περὶ μουσικῆς πρὸς τὸν Ἀδόλφον Blanc ἐταῖρον καὶ τοῦτον τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ συλλόγου τῶν τέκνων τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἄλλ' ἐνώ ἄφ' ἐνός ἐφαίνετο ἀφοσιούμενος εἰς τὴν μουσικὴν, ἐξέδιδεν ἄφ' ἐτέρου δημοσιεύματα μαρτυροῦντα τὰς τάσεις του πρὸς μελέτας διαφόρου εἴδους. Κατὰ τὸ 1861 ἐδημοσίευσεν εἰς Δουγκιέρην ὡς «μέλος τῆς Δουγκερικῆς ἐταιρείας» ἱστορικὸν δοκίμιον «περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Ἀμφιτρώου». Κατὰ τὸ 1864 ἐξέδωκε ἐτέραν «Μελέτην περὶ τῶν Ὀλλανδῶν καὶ Φλαμανδῶν μυθογράφων, τῶν πρὸ τῆς 18ης ἑκατονταετηρίδος ἀκμασάντων». Κατὰ τὸ 1863 ἐδημοσίευσεν τὸ ἀνέκδοτον ἐτι κείμενον γαλλικοῦ ποιήματος τῆς 14 ἑκατονταετηρίδος (le livre des cent Ballades), ἀφιερῶν αὐτὸν εἰς τὸν Λακαρτίνον. Κατὰ τὸ 1871 ἐξέδωκεν ἄλλο κείμενον ἀνέκδοτον le Traité d'Amphitryon et de Géta. Αἱ δημοσιεύσεις αὗται ὑπεδείκνυν ἐκ τῶν προτέρων τὴν θέσιν τοῦ μαρκησίου ἐντὸς τοῦ Συλλόγου τῶν ἀρχαίων γαλλικῶν κειμένων. Ὑπῆρξεν εἰς τῶν θεμελιωτῶν αὐτοῦ (1872), ἐχρημάτισε δὲ μέχρι τέλους ἐφορὸς του. Ἐντολῇ τοῦ συλλόγου τούτου ἀνέλαθε κατὰ τὸ 1876 τὴν ἐκδοσὶν τῶν ἀπάντων τοῦ Eustache Deschamps, Γάλλου ποιητοῦ τῆς 14 ἑκατονταετηρίδος. Ὁ πρῶτος τόμος ἐδημοσιεύθη τὸ 1878, οἱ τρεῖς ἐπόμενοι κατὰ τὰ ἔτη 1880, 1882 καὶ 1884, ὁ δὲ πέμπτος τὸ 1887. Τὸ ἔργον δυσχερές καὶ μακρὸν, ὁ δὲ ἐκδότης ὑπελόγιζεν ὅτι πρὸς συμπλήρωσίν του ἀπητήτο ζωὴ δέκα εἰσέτι ἔτων. Ὁ ἕκτος τόμος, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐτοιμασθεῖ, δημοσιεύεται προσεχῶς μετὰ προομιῶν τοῦ Κου Gaston Paris, ὅστις θά ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔργου τούτου τοῦ μαρκησίου μετὰ κύριους τοῦ ὁποίου στερούμεθα ἐξ ὀλακλήρου.

Εἰς τὴν βιογραφικὴν σημειώσιν του περὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Paulin Paris, τὴν προτασομένην τοῦ τρίτου τόμου τῶν ἀπάντων τοῦ Deschamps, ὁ μαρκήσιος λέγει πῶς ἐκ τῶν παραδόσεων τοῦ λογιῶν ἐκείνου καθηγητοῦ παρωτρύθη εἰς τὴν μελέτην τοῦ Γαλλικοῦ μεσαιῶνος καὶ πῶς, κατὰ παρακίνησιν τοῦ αὐτοῦ ἀπεφασίσατο ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Deschamps ἐπὶ μόνῳ τῷ ὄρῳ ὅτι ὁ Paulin Paris ἀναδέχεται τὴν εὐθύνην τῆς ἐπιβλέψεως. «Τὸ βαρὺ τοῦτο ἔργον, προσθέτει, «τὸ ὁποῖον μετὰ τσαυτῆς προθυμίας ἐξετέλεσεν ἐν ὄσῳ ἔζη, παρέλαθεν ὁ Κος Gaston Paris «ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ τεθαστοῦ πατρὸς του «τὸ ἐξηκολούθησε δὲ μετ' ἀποσιώσεως, διὰ τὴν ἀποικίαν μεγαλήν ὀφείλου πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην οἱ ἀναγνώσται τοῦ Deschamps. Βαρὺ ἀ- «ληθῶς καὶ δυσχερές ἔργον τὸ τῆς ὑπευθύνου ἐ- «πιβλέψεως δημοσιεύματος τοσοῦτον ἐκτενοῦς καὶ «πολυπλόκου, ἀπαιτοῦντος γνώσεις ποικίλας καὶ «βαθείας, μάλιστα δὲ ὅτε ὁ ἐκδότης εἶναι φίλος «ἀπλοῦς τῶν γραμμάτων, στερούμενος τῶν ει- «δικῶν γνώσεων τῶν μετὰ τοσοῦτων κόπων ἀ- «ποκτωμένων.»

Ἄπλοῦς φίλος τῶν γραμμάτων! Τὸν τίτλον

τούτον καὶ μόνον με-ριοφρόνως παρεδέχετο. Φίλος τῶν γραμμάτων πεφωτισμένος, ἀπαύστως ἐπιδιώκων τὴν αὐξήσιν τῶν γνώσεων του, ἀκοιμητος τὴν ἔρευναν, ἀκάματος τὴν ἐργασίαν, ἀπηλλαγμένος πικρῆς κενοδοξίας, ὑπὸ μόνῃς ἐφλέγετο τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἐπεκτείνῃ ἀδιαλείπτως τὸν ποικίλον ὀρίζοντα τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ τέρψεων. Τὰ προσόντα ταῦτα συνδυαζόμενα πρὸς τὴν προσήθειαν τοῦ ἤθους, πρὸς τὸ ἤρεμον τῆς ψυχῆς, πρὸς τὸ εὐθυμον τοῦ χαρακτήρος, ἐπέβαλλον τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀποκαθίστων αὐτὸν περιζήτητον ἐν τῷ μέσῳ τῶν σωματικῶν ὄσων ἦτο μέλος ἢ ἐταιρὶς τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας, ἢ ἐταιρὶς τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας, ὁ ἱστορικὸς σύλλογος Saint Simon αἱ διάφοροι κατὰ τὰς ἐπαρχίας ἐταιρίαι τῶν ὁποίων ἦτο μέλος, ἐσπευσαν ἀλληλοδιαδόχως δι' ἐκδηλώσεων τιμῆς πρὸς τὴν μνήμην του νὰ διατρανώσωσιν ὅτι ἡ ἀπόλειπα τοιοῦτου ἀνδρὸς δὲν ἀναπληροῦται εὐκόλως.

Ε'

Ἐξ ὄλων τῶν ἐταιριῶν ὄσων ἦτο μέλος, ἢ πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν ἐν Γαλλίᾳ θά αἰσθανθῆ πλειότερον καὶ μικρότερον τὴν ἑλληλεψίν του. Ὁ σύλλογος οὗτος ἦτο δευτέρα, τρόπον τινά, οἰκογένειά του. Καταταχθεὶς μετὰ τῶν πρώτων μελῶν του, παρεκτός τῆς ἐλληνομαθείας ἔφερεν ὡς ἐφόδιον τὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀγάπην, ἀγάπην ἣτις ἠῤῥξῆσε καθόσον πλειότερον ἐνεβάθυνεν εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ φιλελληνισμὸς οὗτος εὗρισκε στάδιον ἐνεργείας ἐντὸς τοῦ Συλλόγου, τοῦ ὁποίου τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνον τὸν Ἑλληνισμὸν ὀλοκλήρον, ἐπεκτείνεται εἰς πάντα τὰ ζητήματα τὰ ἀναγομένα εἰς τὴν φιλολογίαν, τὰς τέχνας καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς τε ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Ἡ περιέργεια τοῦ μαρκησίου ἐτραπή πρὸς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν ἐνώ ἐτι ἐμαθήτευεν εἰς τὸ σχολεῖον. Ἰδοῦ πῶς. Εἰς τῶν συμμαθητῶν του συνέπεσε ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐκ Παρισίων εἰς Ἱεροσόλυμα περιοδείαν τοῦ Σατωβριανδου. Μεταξὺ τῶν σημειώσεων τοῦ βιβλίου ὑπάρχει, τὸ κείμενον τοῦ συμβολαίου τοῦ πλοιαρχοῦ ὅστις μετέφερεν εἰς Ἱσπὴν τὸν Γάλλον *μπερζαδὲν*. Ἡ ἀναγνώσις του ἐσκανδαλίσθη τὸν μαθητὴν αἱ λέξεις, καίτοι πλήρεις ἀνορθογραφίῶν, ἐφαίνοντο Ἑλληνικαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ἀλλὰ τὰ Ἑλληνικά ἐκείνα δὲν ἦσαν ὡς τὰ τοῦ σχολείου. Διεκοίνωσε τὴν ἀνακαλύψιν καὶ τὴν ἀπορίαν του εἰς τοὺς συμμαθητὰς του, ὅλοι δὲ ἡμοῦ ἀπηύθυναν ἐρωτήσεις περὶ τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς εἰς ἓνα τῶν καθηγητῶν, ὅστις ὅμως ὠμολόγησεν ὅτι οὐδέποτε ἤκουσε τι περὶ αὐτῆς. Ἡρώτησαν δεῦτερον καθηγητὴν, οὗτος δὲ μετέδωκεν εἰς τοὺς νεανίσκους συγκεχυμένην πληροφορίαν περὶ διαλέκτου ἐχούσης σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν

καὶ λαλουμένης, ὡς φαίνεται, εἰσέτι ὑπὸ τῶν κοιτικῶν τῆς χώρας. Μὴ ἱκανοποιηθέντες ἐκ τοιούτων διαφωτίσεων οἱ μαθηταὶ ἀπηυθύνθησαν εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ὅστις ἦτο ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν Κος Glachant εἰς τῶν πρώτων προέδρων τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ὁ Κος Glachant ἐξήγησε τί ἐστὶ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ, ὠμίλησε περὶ τῆς ἐθνικῆς προφορᾶς τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐπρότεινε εἰς τοὺς μαθητὰς του νὰ τὴν διδασκῶσιν παρ' αὐτοῦ. Ἡ πρότασις ἐπευφημήθη, ἔκτοτε δὲ εἰς τὰς παραδόσεις ἐγένετο χρῆσις τῆς ἐθνικῆς προφορᾶς.

Ἄξιον σημειώσεως ὅτι ὁ νῦν καθηγητὴς τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς εἰς τὴν σχολὴν τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν Κος Legrand, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν τσαυτὰ σπουδαῖα ἔργα περὶ τῆς γλώσσης ἡμῶν, ἤρχισε καὶ οὗτος ἐξετάζων τὰ περὶ τῆς γλώσσης ταύτης μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου συμβολαίου. Ἡ Ἑλλάς εὐγνωμονεῖ πρὸς τὸν Σατωβριανδὸν δι' ὅσας συμπαιθείας ὑπὲρ αὐτῆς ἐξήγειρε διὰ τῆς περιοδείας του καὶ δι' ὅσα προοίμια προέταξεν εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐκδόσεις τοῦ βιβλίου του. Ἀλλὰ βεβαίως ὁ φιλέλληνας συγγραφεὺς δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ ὅτι ἐκ τῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα μεγαλειότερων εὐρεσιῶν του ἦτο καὶ ἡ καταχώρησις τοῦ ναυλωτικῶν τοῦ Καπετὰν Δημήτρη μετὰ τῶν σημειώσεων του. Ἐδωκεν οὕτως ἀφορμὴν ὅπως ἀποκτήσωμεν δύο τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἐν Γαλλίᾳ ἀντιπροσώπων τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς γραμματολογίας.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν νομικῶν σπουδῶν του ὁ μαρκήσιος ἤκουσε τὰ μαθήματα τοῦ Brunet de Presles εἰς τὴν σχολὴν τῶν Ἀνατολικῶν γλωσσῶν, φιλία δὲ στενὴ συνέδεσε ταχέως τὸν διδάσκαλον καὶ τὸν μαθητὴν, μεταξύ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ὡς πρὸς τὰς κλίσεις καὶ τὰ αἰσθήματα πλείστα σημεία συναφείας. Καθὼς ὁ Paulin Paris διὰ τὰ μεσαιωνικὰ γαλλικά, οὕτω καὶ ὁ Brunet de Presles διὰ τὰ νεώτερα Ἑλληνικά μετέδωκεν εἰς τὸν μαθητὴν του ὄχι μόνον τὴν γνώσιν τῆς γλώσσης ἀλλὰ καὶ τὰ ἀκριφῆ φιλελληνικὰ αἰσθήματα.

Ἀναγινώσκων τις τὴν ὑπὸ τοῦ Σαιντ-Γλαίρ γραφεῖσαν βιογραφίαν τοῦ Brunet de Presles νομίζει ἐνίστη ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ γραψαντος ὅσον καὶ περὶ τοῦ βιογραφουμένου. Οὗτος ἠγάπα τὴν Ἑλλάδα καίτοι οὐδέποτε ἐπίσκεφθῆς αὐτήν, «τὴν ἐγνώριζεν ὅμως ἐκ τῶν βιβλίων ὅσον καὶ οἱ «Ἑλληνες αὐτοί. . . ἀδιαλείπτως ἐνεσχολεῖτο «περὶ αὐτῆς. . . ἡ οἰκία του ἦτο τὸ συνευακτῆριον τῶν εἰς Παρισίους ἐρχομένων Ἑλλήνων «ἐγνώριζον ἐκ τῶν προτέρων ὅτι θά εὗρωσιν ὑπὸ «τὴν στέγην του δεξιῶσιν εὐμενεστατὴν καὶ πρό- «θυμον ὑποστήριξιν» ἦτο, οὕτως εἶπεῖν, ὁ Πρό- «ξενος τῆς δημοκρατίας τῶν Ἑλληνικῶν γραμ-

μάτων.» Δὲν ἀπεικονίζεται ἐνταῦθα ὁ Σαιντ-Γλαίρ αὐτὸς καὶ ἡ φιλόξενος οἰκία του;

«Ἐνθυμοῦμαι, ἐπιλέγει, ὅτι ἡμέραν τινα πλησίον τῆς κατοικίας του συνήντησα Ἑλληνα ἀπρεσβύτερον, νεωστὶ ἐλθόντα εἰς Παρισίους ἀγνοοῦντα δὲ τὴν Γαλλικὴν καὶ ἐρωτῶντα τοὺς διαβάτας τοῦ κατοικεῖ ὁ Κύριος Βρουνέτιος, τὸν ὁποῖον φυσικῶ τῷ λόγῳ ἤθελε νὰ ἐπίσκεφθῆ.» Δὲν λέγει ὅμως τὴν ἀπορίαν τοῦ Ἑλλήνου ὅτε ἤκουσεν ὁμιλοῦντα τὴν γλώσσάν του τὸν Παρισινὸν πρὸς τὸν ὁποῖον ἐκ τύχης ἀπηύθυνε τὴν ἐρώτησίν του. Ὁ πρεσβύτερος οὗτος, ὁ Κος Ζάνος, ἦτο εἰς ἐκ τῶν πρώτων Ἑλλήνων τοὺς ὁποίους ἐγνώρισεν ὁ μαρκήσιος, ἐδίδασκε δὲ καὶ Ἑλληνικά εἰς τὴν μαρκησίαν ἢ σεβασμίαν Γαλλίαν, συμμερίζομένη τὰς κλίσεις καὶ τὰς μελέτας τοῦ υἱοῦ τῆς, ἠθέλησεν εἰς ἡλικίαν ἐξήκοντα καὶ πέντε ἔτων νὰ μάθῃ τὰ Ἑλληνικά· ἔμαθε δὲ ἀκριετὰ ὅπως ἀναγινώσκει καὶ ὅπως γράφῃ ἐνίστη εἰς τὴν γλώσσάν των πρὸς τοὺς Ἑλληνας φίλους τῆς

Ὁ Σαιντ-Γλαίρ διετέλεσε φίλος πάντοτε πιστός καὶ εὐκρινὴς τῆς Ἑλλάδος. Ἀνεγνώριζε τὰς ἐλλείψεις τῆς ἀλλ' ἐξετίμα τὰς ἐνδελεγεῖς προσπάθειάς τῆς ὅπως εἰσέβη ἐκ νέου εἰς τὸ στάδιον τῆς προόδου. Παρηκολούθει μετὰ συμπαθοῦς προσοχῆς τὴν διανοητικὴν καὶ ὑλικὴν τῆς ἀνάπτυξιν, συμμερίζομενος τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν χάρας καὶ θλίψεις· «θεωρῶ τὴν Ἑλλάδα, μοῦ ἔγραψεν ὡς πατρίδα κοινήν πάντων ὅσοι συνικουθάνονται καὶ ἀγαποῦν τὸ καλόν.» ἤλπιζε νὰ τὴν ἐπίσκεφθῆ καὶ νὰ διαμείνῃ ἐπὶ πολὺ, ἐλεγόμεν δὲ νὰ καταρθώσωμεν τοῦτο ὄμοῦ κατὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον. Ἐπεριμένετο μετὰ χάρας ὑπὸ τῶν φίλων του καὶ ἦσαν πάντες φίλοι του ἐκεῖ. Ὅσοι δὲν τὸν ἐγνώριζον προσωπικῶς τὸν ἠγάπων δι' ὅσῃν ἀγάπην ἐπέδειξε πρὸς τὴν πατρίδα των. Οἱ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν μεταβάντες εἰς Παρισίους Ἑλληνες θεώρου ὡς καθῆκον εὐάρεστον τὸ νὰ τὸν ἐπίσκεφθῶσιν. Οἱ νέοι σπουδασταὶ τὸν εὗρισκον πάντοτε πρόθυμον σύμβουλον, προστάτην καὶ φίλον.

Παρηκολούθει τὰς σπουδὰς καὶ τὰς προόδους των, χαίρων ὅποτε ἐβλεπε πραγματοποιούμενας τὰς καλὰς περὶ αὐτῶν ἐλπίδας του. Παρίστατο συχνάκις εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν ἀποκτώντων διδακτορικὸν εἰς Παρισίους διπλωμα, μετέβη εἰς Ἱταλίαν μόνον ὅπως παρευρεθῆ εἰς τὴν πρώτην παρυστικὴν τοῦ πρώτου μελοδράματος τοῦ φίλου του Σαμάρα, ὑπέσχετο δὲ νὰ μεταβῆ καὶ πάλιν τὸ ἔαρ τοῦτο εἰς Μιλάνον ὅπως ἴδῃ νέον του θρίαμβον. Ἀλλ' ὁ κατάλογος μακρὸς τῶν ὄσων συνεδέοντο πρὸς αὐτὸν διὰ τῶν δεσμῶν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης. Διὰ τοῦτο τὸν ἐπένησεν ἡ Ἑλλάς εὐκρινῶς, αἱ ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν τὸν θανάτον του μετὰ λύπης ἀληθοῦς, εἰς δὲ τὴν βουλὴν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους, λησμονοῦν-

τες πρὸς στιγμὴν τὰς ἐριδὰς των, ἐξέφρασαν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἐθνικὴν θλίψιν διὰ τὴν ἀπώλειαν φίλου τῆς Ἑλλάδος τοσοῦτον εὐσταθοῦς καὶ χρησίμου.

Πάσαι σχεδὸν αἱ ἐπετηρίδες τοῦ Συλλόγου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν περιλαμβάνουν εἴτε διατριβὴν τινὰ τοῦ Σαιντ-Ἰλαίρ περὶ τῆς καθ' ἡμᾶς φιλολογίας, εἴτε βιογραφικὴν του σημειώσιν ἐξ ἐκείνων τὰς ὑποίας ἐμνημονεύσαμεν ἤδη, εἴτε ἐπὶ τέλους λογοδοσίαν συγκεφαλαιουῦσαν τὰς ἐνταυτοῦ ἐργασίας καὶ ἀπωλείας τοῦ Συλλόγου. Ἐκλεγθεὶς ἐξ ἀρχῆς ὡς μέλος τῆς ἐφορείας, καὶ ἐκλεγόμενος, κατ' ἐπανάληψιν ἐφ' ὅσον ὁ κανονισμὸς τὸ ἐπέτρεπεν ἀνηγορεύθη πρόεδρος κατὰ τὸ 1883. Μέλος τῶν πλείστων ἐπιτροπῶν τοῦ Συλλόγου, εἰργάζετο ὑπὲρ αὐτοῦ μετ' ἐπιμελείας, δραστηριότητος καὶ ζήλου, τῶν ὁποίων τὴν μνήμη θὰ διατηρήσωσιν ἀείποτε οἱ συναδελφοὶ του.

«Τὰ Κερρακιστικὰ Ἰακώβου Ρίζου τοῦ Νερουλοῦ. Βίος καὶ ἔργα Ἀλεξάνδρου Σούτσου, — ἡ δημοσιογραφία ἐν Ἑλλάδι, — Ἀπόπειρα ἐθνικοῦ θεάτρου ἐν Ἑλλάδι, — Περὶ μεταφράσεων καὶ μιμήσεων εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν, — ὁ Μακιαβέλης καὶ οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς, — περὶ τῶν Συλλόγων καὶ τῆς προόδου τῶν φιλολογικῶν μελετῶν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἑλλάδα, — Ὁ Ὀμηρος κατὰ τὸν Μεσαιῶνα εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην—ιδεῖ αἱ ἐπιγραφαὶ τινων ἐκ τῶν διατριβῶν του τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὰς ἐπετηρίδας τοῦ Συλλόγου. Συνενοῦμεναι ἤθελον ἀποτελέσει ὀγκῶδες βιβλίον. Οὐγὶ μικροτερον ἢ ὀλιγώτερον ἀξιολόγου βιβλίον ἤθελον ἀποτελέσει αἱ ἀλλαγῶν δημοσιευθεῖσαι. Κατὰ τὸ 1875 κατεχώρισεν εἰς τὰ «χρονικὰ τῆς Δουκερικῆς ἐταιρίας» ἐκτενῆ ἀνάλυσιν τῆς κωμωδίας ἢ Βαβυλωνία, εἰς τὸ περιοδικὸν le Monde Poétique ἔδωκε διατριβὰς περὶ τῶν ποιητικῶν ἔργων τοῦ Κου Γεωργίου Δροσίνης καὶ ἄλλων ἐτι, προέταξε μελέτην ἀξιολόγον περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Βλακωρίτου εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῆς ὑπὸ τοῦ Blancard γαλλικῆς μεταφράσεως τῶν ἔργων τοῦ Λευκαδίου ποιητοῦ. Προητοιμάζε δὲ παρμοίαν μελέτην καὶ περὶ Ζαλοκώστα, ὅπως προταχθῆ, ἐπίσης τῆς μεταφράσεως τῶν ποιημάτων, τὴν ὁποίαν, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ J. Blancard φιλοπο-

νηθεύσαν, ἐπεξεργάσθη καὶ ταύτην ἐξ ὀλοκλήρου ὁ Σαιντ-Ἰλαίρ.

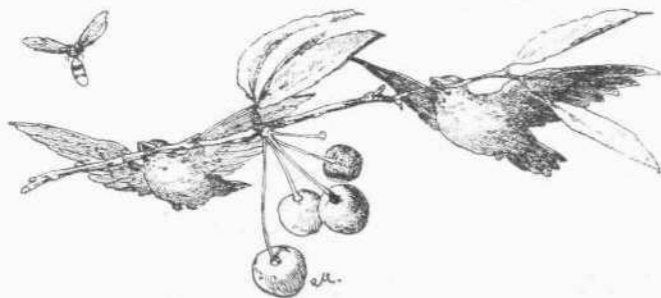
Κατὰ τὴν παγκόσμιον ἐκθεσιν τοῦ 1878 συνέγραψε τὸν περὶ Ἑλλάδος τόμον εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ Lamarre (Les pays étrangers à l' exposition) Τὸ βιβλίον τοῦτο, περιέχον λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ κυβερνήσεως, στατιστικῆς, γεωγραφίας κτλ, παριστᾷ πιστὴν εἰκόνα τῆς τότε καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος. Ἐδίδετο οὕτως ἀφορμὴ ὅπως ἐξυπηρετήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὠφελήθῃ προθύμως τῆς εὐκαιρίας. Ἐνθυμηθεῖσα τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν παγκόσμιον ἐκθεσιν τοῦ 1889 ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὸ ἔργον ἀγωνοδίκου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν βιβλίων τμήμα. Τὸ ἀνεδέχθη, καίτοι ὀφείλων νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς πασχούσης ὑγείας του, τὸ ἐξεπλήρωσε δὲ μετὰ τῆς συνήθους αὐταπαρνήσεως καὶ εὐσυνειδήσιας. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις περιέλαβε τὸ ὄνομα του εἰς τὸν κατάλογον τῶν σκοπομένων προβιθασμῶν εἰς τὸ τάγμα τοῦ Σωτήρος, τοῦ ὁποίου ἔφερον ἤδη τὸν χρυσοῦν σταυρόν, ἀλλ' ὁ θάνατος ἐπέβη προτοῦ λάβῃ τὸ νέον τοῦτο δαίμα τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

Κατὰ τὸ 1880 ἐξέδωκε γαλλικὴν μετάφρασιν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῖ περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν συμβάντων. Πρὸ τούτου εἶχε δημοσιευθῆ συλλογὴ τῶν ἀνεκδότων γαλλικῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῖ πρὸς τὸν Chardon de la Rochette. Ὁ Egger καὶ ὁ Σαιντ Ἰλαίρ ἐγνωστοποίησαν διὰ συντόμου προοιμίου ὅτι τὴν συλλογὴν ταύτην εἶχε προετοιμάσῃ πρὸς δημοσιεῖσιν ὁ ἀποβιώσας Brunet de Presles, ἀλλ' οὐκ ἦτον ὀλοκλήρον τὴν φροντίδα τῆς ἐκδόσεως ἐκείνης εἶχεν ἀναλάβῃ ἀνωνύμως ὁ μετρίοφρων μαρκήσιος.

Ἡθελα ἐντελῶς ἀποσιωπήσῃ ἄλλας τινὰς δημοσιεύσεις του ἐὰν δὲν ἐθεώρουν ὡς καθήκον τὸ νὰ ἐκφράσω ἐνταῦθα τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν ἐπιδέξιον μεταφραστὴν ὅστις με ἐτίμησε, συνδέσας τὸ ὄνομα του μετὰ τοῦ ὀνόματός μου, ὅπως καταστήσῃ γνωστὸν εἰς γαλλοὺς ἀναγνώστας τὰ διηγήματα εἰς τὰ ὁποία προσεθεσε τὴν χάριν τῆς γλώσσης του. Ἡ πρὸς τὸν συγγραφέα ἀδελφικὴ φιλία του ἐξηγεῖ τὴν προθυμίαν μετὰ τῆς ὁποίας συνεμερίσθη οὕτω μετ' ἐκείνου τὴν εὐθύνην τῶν ταπεινῶν ἔργων του.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΣ.

Ἐπεται τὸ τέλος

H NIKH

Ἐδῶ 'ες τὸ ἑλλανικὸ τὸ χῶμα,
Τὸ στοιχειωμένο καὶ ἱερό,
Ὅπου τὸ ἴδιο μένει ἀκόμα
Ἄπ' τὸν ἀρχαῖο τὸν καιρό,

Ἐ τὸ χῶμα τοῦτο πάντα ἀνθοῦνε
Κ' ἔχουν ἀθάνατη ζωὴ
Καὶ μᾶς θαμπώνουν, μᾶς μεθοῦνε
Νεράιδες, ἦρωες, θεοί!

Εἶδα τὴ Νίκη τὴ μεγάλην,
Τὴ Νίκη τὴν παντοτεινὴν!
Τὴν εἶδα ἐμπρὸς μου νὰ προβάλλῃ
Μὲ φορεσίαν ὀλοφωτεινὴν.

Ἄσῳγκριτη ὄσαν τὴν ἰδέαν,
Ὅσαν ὄνειρο λαχταριστῆν,
Εἶδα τὴ Νίκη τὴν ἀρχαίαν,
Τὴ Νίκη τὴν κυματιστῆν!

Τὴν εἶδα. Μὲ τὸ πέταμά της
Δὲν ἔφευγε 'ες τοὺς οὐρανοὺς,
Ἐκεῖ ποῦ δύσκολα σιμὰ της
Μπορεῖ νὰ κρατηθῆ κα' ὁ νοῦς.

Δὲν ἔτρεχε νὰ φτάσῃ πρόωτη,
Νὰ στεφανώσῃ φτερωτῆ
Τὸ λιονταρόκαρδο στρατιώτην,
Τὸν ἐμπνευσμένο ποιητῆ.

Δὲν ἔδενεν ἡ θεία κόρη
Μ' ἓνα της σάλπιγμα τρανόν,
Ὅρθῃ 'ες τοῦ καραβιοῦ τὴν πλώρη,
Τὸν μανιωμένο Ὀκεανόν.

Χρυσελεφάντιν γαλίην
Δὲν ἔδειχνε, δὲν εἶχε αὐτὴν.
Δὲν τὴν ἀντίκρουσα νὰ λυθῆ
Τὰ δάνδαλά της λατρευτῆ.

Καὶ δὲν τὴν εἶδα ὄσαν ἀστέρι
Τῆς τέχνης θεῖο πελεκητό
Ἐ τὴν πέτρα τὴ σκληρὴ ἀπὸ χέρι
Ἐνός τεχνίτου δυνατοῦ.

Καὶ δὲν τὴν εἶδα μέσ' 'ες τῶν νέων
Τὰ γαῦρα πλῆθη νὰ ὀδηγῆ
Τοὺς ταύρους τῶν Παναθηναίων
Στεφανωτοὺς εἰς τὴ σφαιρῆν.

Καθὼς ὁ πρῶτος ὁ τεχνίτης
Τὴν ἐπλασεν ἀπλοϊκῆ
Μὲ τὸ γυναικεῖο τὸ κορμί της
Χωρὶς γνωρίσματα θεϊκά,

Τὴν εἶδα νὰ περνᾷ ἀπ' τὴ στρατᾶ
Χωρὶς σαλπίσματα, κλαδιά
Καὶ τρόπαια καὶ φτερά χιονάτα,
Χωρὶς οὐράνια συνοδιά.

Ἄλλ' ἡ ἐμμορφία της πέρα ὡς πέρα
Σκόρπια 'ες τ' ὀλόψηλο κορμί
Εἶχε τῆς Νίκης τὸν ἀέρα,
Εἶχε τῆς Νίκης τὴν ὀρμῆν.

Κ' ἦταν πλασμένο τὸ κορμί της
Ἐκεί ἀπὸ σάρκα, ἀπὸ ψυχή!
Τὸ νοῦ τραβοῦσε ὄσαν μαγνήτης,
Τὸν ὕψωνε ὄσαν προσευχή.

Κι' ἀπὸ τὸ αἶλο, τὸ παρθένο
Κορμί, ποῦ ἐδιάβαινε γοργόν,
Ἐβγαίνε φῶς εὐλογημένο,
Ἐβγαίνε φῶς θαυματουργόν.

Κ' ἐφάνταζε ὄσαν νὰ πηγαίῃ
Βοήθεια καὶ παρηγορίαν
Σὲ κάθε νιότη ἐρωτευμένην,
Σὲ κάθε συμφορὰ βαρετήν.

Ταῖρι 'ες τὸν ἔρημο, 'ες τὸν ξένο
Σκέπη, 'ες τὴν φύσιν εὐωδιά,
Καὶ δύναμι 'ες τὸ δειλιασμένο
Καὶ νέα θρησκεία 'ες τὴν καρδιά.

Τὴν εἶδα νὰ περνᾷ ἔμπροστά μου
Μὲ φορεσίαν ὀλοφωτεινὴν
Κ' ἐλύγισα 'ες τὴ γῆ ἐκεῖ χάμου
Κ' ἔκραξα μὲ τρανὴ φωνήν,

Γονατιστός, μὲ θαμπωμένα
Μάτια, μὲ λαῦρα περισσά:
Ἐχαῖρε θεά, χαῖρε παρθένα,
Ἐ Νίκη, ὦ Νίκη, ὦ Νίκη Ἐσύ!

Ἐσύ ποῦ δείχνεις πῶς ἀνθοῦνε
Ἐδῶ μ' ἀθάνατη ζωὴν,
Πῶς μᾶς ἐμπνέουν καὶ μᾶς μεθοῦνε
Νεράιδες, ἦρωες, θεοί!

ΚΥΕΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ἀλήθεια ἦτο ἐγωϊστικὴ αὐτὴ ἡ ὁμολογία τοῦ Γεωργίου· εἶχε φαίνεται μεγάλην ἰδέαν διὰ τὴν εὐμορφίαν καὶ τὴν φωνὴν του καὶ τοῦτο ἐπέισμονε τὴν Ἀνθήν. Τί τάχα! ὑποθέτει ὅτι δὲν εἶνε καὶ κορίτσια τὰ ὅποια δὲν προσέχουν εἰς τὸ τραγοῦδι του καὶ μόνον τὴν δουλειάν των κυτταζοῦν; . . . Καὶ χράπ, χράπ! ἡ λυγερὴ ἔρριπτε τὴν σαίτταν τῆς καὶ ἀνεκίνει τὸ κτένι μετὰ πάθους ὥστε νὰ τρίξη σύζυγλος ὁ ἐργαλειός.

Ἄλλὰ τῶ ὄντι εἶχε μαγεῖαν ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ καρροχωγέως, τὰ βλέμματά του ἦσαν μαγνηταὶ μοναχοὶ καὶ χιρὶς οὐδ' αὐτὴ νὰ ἤξεύρη πῶς, ἤλθεν εἰς αὐτὴν ἡ ἐπιθυμία νὰ τοῦ χαμογελάσῃ νὰ τοῦ εἶπῃ κατὶ. . . Καὶ μίαν ἡμέραν τῶ ἐτραγοῦδησεν, ἦσυχα, ἦσυχα, ἐνῶ ἡ σαίττα ἐγρυζεν ὑπὸ τὸ σπασμωδικὸν σφενδόνισμα καὶ τὸ κτένι ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ μετὰ βίας, παραφέρων πλῆθος ἀποκοπέντων νημάτων:

Πέρασε ξαναπέρασε κι' ἀν' δὲ σ' ἀκούσω βῆξε.

Καὶ πάρε ζαχαρόκουκα ἔς τὰ κεραμίδια ρίζε! . .

Αὐτὴ τὸ εἶπε εἰς τ' ἀστεῖα, ἔτσι νὰ γελάσῃ καὶ νὰ τὸν πειράξῃ τὸν Γεώργιον. Μὰ ἐκεῖνος τὸ ἐπίστευσε κ' ἐπέρασε καὶ ἐξαναπέρασε. Μέχρις οὐ ἠνάγκασε τὴν λυγερὴν νὰ τρίξη νύκτα μεσάνυκτα εἰς τὸ παραθύρον διὰ ν' ἀκούσῃ τὸ τραγοῦδι του, νὰ παραιτῇ τὴν ἐργασίαν τῆς, νὰ παραβλέπῃ τῆς μητρὸς τὴν ἐπίβλεψιν καὶ νὰ τρίξη τὴν ἡμέραν ἵνα τὸν ἴδῃ διαβαίνοντα εἰς τὴν ἀγορὰν. Καὶ τότε νὰ τὴν κατήνησεν ὥστε νὰ θεωρῇ ὡς μεγίστην συμφορὰν τὸν ἀποχωρισμὸν του. "Ἄχ, Παναγία μου! σῶζε τοὺς ἀπειλουμένους ἐραστάς. . . ."

Θορυβώδεις κροτάλισμοι ἀπέσπασαν τὴν Ἀνθὴν τῶν λυπηρῶν σκέψεών τῆς. Ἡ ἡμέρα ἦδη ὑπέφωσκε καὶ ἡ Φρόσω, ἡ θεῖα τῆς λυγερῆς ἐκάλει αὐτὴν ὅπως ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν πανηγυριν.

Ἡ ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου εἶνε πρὸ παντων ἐορτὴ τῶν βλαχοποιμένων. Οὗτοι ἐορτάζουσι δι' αὐτῆς τὴν λήξιν τῆς χειμερινῆς περιόδου καὶ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐαρινῆς. Συνέρχονται λοιπὸν πάντες, ἀπὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἐπὶ μίαν Μεσσηνίαν, τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν πανηγυρίζουσι, θυσιάζοντες τὸν ἀγίωργίτην, ἐκλεκτὸν ἀμνὸν τὸν ὅποιον ἐπὶ τούτῳ προσρίζουσι. Ἡδὴ ὅμως θεωρεῖται κοινὴ πανηγυρὶς καὶ συρρέουσι ἐκεῖ ἀπ' ὅλα τὰ πέριξ χωρία τῶν δήμων τῆς Βουπρασίας καὶ τῆς Μυρτουνησίας καὶ τῆς Ἡλιδος ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, νέοι καὶ γέροντες, δοξολογοῦντες τὸν μέγαν Στρατηλάτην, τὸν Περσέα τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας, καὶ πανηγυρίζοντες μετὰ τῶν βλαχοποιμένων.

Ἡ Φρόσω ὅμως δὲν ἐπρόκειτο νὰ πανηγυρίσῃ. Εἶχε τάμικ νὰ βαπτισθῇ εἰς τὴν χάριν του τὸ μοναχρὸν παιδί τῆς. Διότι ἀπέκτησε πέντε μέχρι τοῦδε παιδιὰ ἡ ἀγαθὴ χωρική ἀλλὰ καὶ τὰ πέντε τὰ ἔθαψεν εἰς τὴν ἀχόρταστον γῆν. Εἰς αὐτὸ δὲ τὸ ἐναπομείναν ἦδη συνέβη τι ὅπως ἐξαιρετικόν, τὸ ὅποιον ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ λάβῃ ὅλας τὰς προφυλάξεις ἵνα μὴ τὸ χάσῃ. Δὲν εἶδε μὲν τὸ συμβᾶν αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ Φρόσω — ὁ θεὸς τὴν ἐφύλαξεν — ἀλλὰ ἡ θεῖα Ζωγάκκινα, ἡ γραῖα ἐκεῖνη, ἡ φέρουσα πάντοτε ὄμμαθους κλειδιῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος διὰ τῶν ὅποιων ἔλυε κ' ἔδενε τ' ἀμποδέματα καὶ διακρινομένη διὰ τὰς σχέσεις τῆς πρὸς τὰ στοιχεῖα. Πέρυσι δηλαδὴ κατὰ τὸν Μάϊον ὄμιλος γυναικῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἡ Φρόσω καὶ ἡ Ζωγάκκινα μετέβη εἰς τὸ λαγκαθὶ τοῦ Μπᾶστα νὰ πλύνῃ. Ἡ Φρόσω ἔφερε μαζί τῆς καὶ τὸ παιδίον, εἰς τὴν φασκιάν ἀκόμη, κ' ἐνῶ ἐπλυνεν ἀπῆκεν αὐτὸ κοιμώμενον εἰς τὴν ρίζαν μιᾶς πλῆκτου, ὑπὸ σκιάν. Αἰφνης ἠκούσθησαν κλαυθμηρισμοὶ καὶ ἡ Ζωγάκκινα ἔσπευσε πρὸς τὸ παιδίον· ἀλλ' ἐκεῖ τί νὰ ἴδῃ; Τὸ διηγείτο ἔπειτα κ' ἔτρεμεν ἡ γραῖα, ὡς τὸ φυλλοκαλαμὸν. Μία γυνὴ ὑψηλὴ, πολὺ ὑψηλὴ ἦτο ἐκεῖ μὲ μαλλιὰ κατὰκλινθᾶ ὡσάν ἀπὸ καθρὸ χρυσάφι καὶ μακρότατα ὥστε νὰ σύρονται κατὰ γῆς. Τὸ εὐτορνον σῶμα τῆς περιέβαλλεν ἐπιχαρίτως μακρὰ ἐσθῆς, λευκὴ λευκοτάτη καὶ λεπτὴ ὡσάν ἀπὸ κέρα. Τὸ πρόσωπόν τῆς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ ἡ Ζωγάκκινα, διότι ἦτο ἐκ τῶν ὀπισθεν' ὑπέθετεν ὅμως ἐκ τοῦ ὅλου παραστήματός τῆς ὅτι θὰ εἶχεν ὠρῖα χαρακτηριστικά. Καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ἐκράτει τὸ παιδίον τῆς Φρόσως εἰς χεῖράς τῆς καὶ τὸ ἐταλάντευε τραγωδῶσα συγχρόνως εἰς ἦπιον καὶ μαλακὸν τόνον, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τ' ἀποκοιμήσῃ:

Ῥήγανη ἀγριορήγανη,
σφαραγγία μονόκλωνη,
σκόρδο μονοκόλινο,
κι' ἄλλο ἓνα βότανο,
νὰ τὰ ἤξωσ' ἡ μανουλά σου,
ποτὲ παιδί δὲν ἔχασε! . . .

Ἡ γραῖα ἐσταθῆ ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν τῆς, μὲ ἀνοιχτὸν τὸ στόμα, ὡς νὰ ἤθελε καὶ δι' αὐτοῦ ν' ἀντιληφθῇ τοὺς ἤχους τοῦ τραγοῦδιου ἀχόρταστος. Δὲν ἐφρόντιζεν οὔτε διὰ τὸ παιδίον οὔτε διὰ τίποτε ἄλλο παρὰ διὰ τὸ τραγοῦδι. Καὶ τί τρεμουλιασμά ἦτον ἐκεῖνο, τί λαχταριστὸν τρεμουλιασμά! "Ὅχι τὸ μικρὸν ἠδύνατο ν' ἀποκοιμήσῃ, ἀλλὰ καὶ τὰ δένδρα καὶ τὰ νερά. Ἡ Ζωγάκκινα παρετήρει τὴν γυναικῖνα καὶ ἠπόρει πῶς εὐρέθη ἐκεῖ ἐξάφνω καὶ ποῖα τις ἦτο. Ἀπὸ

τὰς συντρόφους τῆς δὲν ἦτο βέβαια· ξένη πάλιν νὰ ἦτο, προσκυνήτρια καὶ αὐτὸ δύσκολον ἐφαίνετο. Τόσον λαμπρὸν ἔνδυμα καὶ τόσον ὠραία γυνὴ δυσκόλως εὐρίσκονται εἰς ἐλεῖνα τὰ μέρη. Ἡ γραῖα ἐτόλμησε νὰ πλησιάσῃ καὶ νὰ ἐλυτῆ ἀπὸ τῆς ἐσθῆτος τὴν γυναῖκα. Πλὴν εὐθὺς ἰσχυρὸν ῥαπισμα καταφέρθεν ἐπὶ τῆς παρεῖας τῆς ἀπῆκεν αὐτὴν ἄφωνον ἐπὶ ἠλόκληρον ὥραν. "Ὅτε δὲ συνῆλθε δὲν εἶδε τίποτε ἐμπρὸς τῆς εἰμῆ τὸ παιδίον κοιμώμενον ἐπὶ τῶν χόρτων ἡσύχως. Ἐσπευσε τότε εἰς τὰς γυναῖκας, διηγῆθη τὸ συμβᾶν εἰπούσα καὶ τὰς εἰκασίας τῆς, ὅτι ἡ γυνὴ ἐκεῖνη δὲν ἦτο ἄλλη παρὰ νεαρίδα, ἐλκυσθεῖσα ἐκεῖ ἐκ τοῦ πόθου τὸν ὅποιον ἔχουσι διὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ τὰ ἐξωτικά, καὶ συμβουλεύσασα τὴν Φρόσω νὰ μεταχειρισθῇ εὐθὺς τὰς παραγγελίας ὅσας ἐν εἶδει τραγοῦδιου ἔλεγε τὸ ἐξωτικόν.

Ἡ Φρόσω ἂν ἦσαν ἀληθεῖς ἡ ὄχι οἱ λόγοι οὗτοι τῆς γραῖας Ζωγάκκινας δὲν ἐφρόντισε νὰ μῆθῃ. Ἦρκει εἰς αὐτὴν ὅτι τὸ παιδίον τῆς ἐκινδύνευε καὶ πρόθυμος ἠκολούθησε τῆς πεπειραμένης γραῖας τὰς συμβουλὰς καὶ πρὸς περὶ σσοτέρην ἀσφαλείαν ἔταξεν αὐτὸ εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον τοῦ ὁποίου πλησίον ἦτο ἡ Μονὴ. Ἡδὴ ἡ θεῖα Ζωγάκκινα ἀπέθανε πρὸ πολλοῦ καὶ συνετάφησεν μετ' αὐτῆς ἡ πείρα καὶ οἱ ὄμμαθοι τῶν κλειδιῶν τῆς. Ἡ Φρόσω ὅμως δὲν ἐλησμόνη τὸ συμβεβηκὸς ἐκεῖνο οὔτε τὸ τάξιμόν τῆς. "Ὁ ἅγιος συχνὰ ἐνεφάνιζετο εἰς" τοὺς ὕπνους τῆς πτωχῆς χωρῖς, μὲ τὸ κόκκινον του ἄλογο, τὸ κοντάρι του τὸ μακρύτερον, τὴν λαμπουσαν στολὴν του καὶ τὴν παρθενικὴν του ὄψιν, μ' ἓνα στέφανον φωτεινὸν περὶ τὴν κεφαλὴν, παρομοίως ὅπως εἰκονίζεται ὑπὸ τῶν ἀγιογράφων, ὑπενθυμίζων εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν τῆς. Καὶ ἦδη καθ' ὅσον ἐπλησίαζον κί ἡμέραι τῆς μνήμης του ἐσύχναζε περισσότερον κ' ἔταρασσε τοὺς ὕπνους τῆς πτωχῆς.

— Σάν τὸν θυμοῦμαι σηκώνεται τὸ πετσί μου, τὸν εἶδα σάν με βλέπει καὶ σε βλέπω" ἔλεγεν περίφοβος πρὸς τὰς γειτονίσσας αὐτῆς ἡ Φρόσω.

Διὸ ἦδη ἐβίαζετο μέχρις οὐ φθᾶσῃ καὶ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς. Καὶ ἀνεστάτωσεν ἀπὸ τὰς φωνὰς τῆς ὅλους εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρ Παναγιώτη καὶ ἐτοιμαζεν πάντα ἀδημονοῦσα καὶ συγχυζομένη διὰ τὴν παραμικρὰν βραδύτητα.

— Τί σπουδὴ εἶνε αὐτὴ, καλότυχη! ἔλεγεν ἡ κυρὰ Παναγιώταινα εἰς τὴν νύμφην τῆς, ἐκπληττομένη.

— Ἐγὼ μιὰ σιδερένια κουλοῦρα ἔς τὸ λικμὸ καὶ θέλω νὰ τὴν βγάλω μιὰ ὄρ' ἀρχήτερα' ἀπῆντα ἡ Φρόσω.

Ἡ λυγερὴ ὅμως δὲν εἶχε φαίνεται τὴν αὐτὴν τῆς θεῖας τῆς ἀνυπομονησίαν καὶ ἠτοιμαζέτο καθρῶς, δίχως ὄρεξιν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι πρὸ ἡμε-

ρῶν ὅτε τὸ πρῶτον ἡ Φρόσω ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὴν, ὅτι θὰ τὴν παρελαμβάνεν εἰς τὴν πανηγυριν ἡ παρθένος ὑπερεπληρώθη χαρᾶς. Ἐπόθει τὴν ἡμέραν αὐτὴν διακαῶς ἠρίθμει τὰς παρερχομένας ἡμέρας μίαν πρὸς μίαν, ὡς ν' ἀνέμενε κατὶ σπουδαῖον.

Καὶ ἦτο τῶ ὄντι σπουδαῖον διὰ τὴν ἀπλὴν κορασίδα, συνειθισμένην ἐν τῷ περιορισμένῳ βίῳ τῆς οἰκίας. Θὰ ἔβλεπε πρᾶγμα τὸ ὅποιον μόνον ἀπὸ τὰς διηγῆσεις τῶν γραϊδίων ἐγνώριζε καὶ συνεκινεῖτο μέχρι δακρύων ἀκούουσα ἐνίστε. Φαντασθῆτε καλά! νὰ παρακολουθῆσῃ καὶ αὐτὴ τὴν λιτανεῖαν τῆς εἰκόνας, τὴν ὅποιαν χεῖρες παρθενικαὶ ἐστόλισαν διὰ πλαισίου ἐκ βῶδων καὶ δενδρολιθάνου. . . Δύο ἄνδρες, ἀσκεπεῖς καὶ τεταπεινωμένοι θὰ φέρουν αὐτὴν ἐμπρὸς καὶ θ' ἀκολουθοῦν καλόγηροι καὶ ἱερεῖς ἀσκεπεῖς, μὲ τὴν κόμην κυματίζουσα καὶ λαὸς ὅλος φωνάζων τὸ «Κυρίε ἐλέησον» καὶ σταυροκοπούμενος. Ἡ λιτανεῖα θὰ σταματᾷ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν. Τότε θὰ σπεύδουν αἱ βλαχίσσαι νὰ ρίψουν κάτω τὰ ἀσθενῆ παιδιὰ των διὰ νὰ διέλθῃ ἄνωθεν ἡ εἰκὼν καὶ νὰ τὰ ἰατρεύσῃ· γέροντες βλαχοὶ ν' ἀσπασθοῦν γονυκλινῶς τοὺς κροσσούς τῆς, καὶ γραῖαι δυσκόλως βαδίζουσαι ἐπὶ τῶν βᾶδων των νὰ προσφέρουν θυμίαμα ἐπὶ ἀπλοῦ τεμαχίου κεράμου. Καὶ ὅταν ἡ λιτανεῖα φθάσῃ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ λόφου, κάτω μιᾶς μεγάλης ἀγριαπιδιάς, οἱ ἱερωμένοι θὰ ψάλλουν τὴν δοξολογίαν, ἐνῶ τόσος κόσμος ἐκεῖ, ἀνευ διακρίσεως φύλου καὶ ἡλικίας θὰ παραμένῃ ἀσκεπῆς, κλίνων τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὰ θριαμβικὰ τροπαρια. . . "Ὁχ αἰ Γεώργη μου, μεγάλε καὶ θυματουργέ! . . ."

Ἡ λυγερὴ συνεκινεῖτο μέχρι δακρύων εἰς τὰς σκέψεις αὐτάς. Ἀνεκύκλου εἰς τὸν νοῦν τῆς τὴν χριστιανικὴν παράδοσιν ἐφανταζέτο, οὐχὶ ἀνευ τρόμου, τὴν μεγαλοπρεπῆ παράστασιν τοῦ ἁγίου, καθ' ἣν ὦραν μόνος, μὲ τὴν πρὸς τὸν θεὸν πίστιν του, καταβάλλει τὸ θηρίον ὅπερ ἐκράτει τὴν πηγὴν κ' ἐλευθερώνει τὴν βασιλοπούλα, ζητῶν παρὰ τοῦ πατρός τῆς ὡς ἀμοιβὴν, νὰ κτισθῇ μίαν ἐκκλησίαν ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ εἰκονισθῇ αὐτὸν, ὑπερήφανον ἰπέα, ἀρματωμένον μὲ σπαθὶ καὶ κοντάρι ὀλόχρυσον. Συνέπασχε μετὰ τῆς βασιλοπούλας, συναγάλλετο μετὰ τοῦ πατρός καὶ ἐν συνδυασμῷ ἀλλοπροσάλλω, ἔβλεπε τὴν βᾶξιν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὴν λιτανεῖαν τῶν ἄγροτων, παρελαύνουσαν ἐν πολυχρόμῳ λάμπει, εὐρισκέν αὐτὸν ἐκεῖ, μέτοχον τοῦ θαύματος καὶ τοῦ ἀλαλητοῦ τῆς. Τὰ χριστιανικὰ τῆς αἰσθήματα ἐνετεινόντο· ἐννοεῖ ῥοπήν εὐγνωμοσύνης μεγάλης πρὸς τὸν ἅγιον, ὄχι τόσον διὰ τὸ θαῦμα του, ὅσον διότι ἐγένετο πρόξενος τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως τῶν χριστιανῶν τῶν χριστιανῶν καὶ αὐτῆς τῆς ἰδίᾳς λυγερῆς, τὴν

ὁποῖαν ὅταν ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς πανηγύρεως θὰ κυκλώσουν αἱ φίλοι τῆς περιέργου ν' ἀκούσουν τὰς ἐντυπώσεις τῆς. Καὶ πόσαι, πόσαι θὰ λυπηθῶν καὶ θὰ κλαύσουν διότι δὲν ἦσαν καὶ αὐταὶ! . . .

Οὕτως ἐσκέπτετο ἐπὶ τόσας ἡμέρας ἡ Ἀνθή. Καὶ μάλιστα ἐν τῇ νεανικῇ τῆς φαντασίᾳ ἐσχημάτιζε τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἄλλη εὐτυχέστερα ἡμέρα δὲν θὰ ἐγίνετο δι' αὐτὴν καθ' ὅλην τὴν ζωὴν τῆς. Ἀλλὰ τὴν ἀφοῦ ἔμαθε τὰς σκέψεις τῶν γονέων τῆς περὶ τοῦ Νικολοῦ κατέπεσαν ὅλη αὐτῆς ἡ προθυμία, διελύθη ὅλη τῆς ἡ περιέργεια. Θὰ ἐπήγαινε, ναί, ἀλλ' ἀπλῶς διὰ νὰ συνοδεύσῃ τὴν θείαν τῆς καὶ μὴ τὴν ἀφήσῃ μόνην. Οὕτω ἠτοιμάσθη καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν ὅπου ἀνέμεναν ἤδη τὸ κάρρον ἐζευγμένον, ἐπεστρωμένον μὲ μίαν ἀπλάδα καὶ προσκέφαλα καὶ τὸν τορβάν μὲ τὰς λαμπάδας καὶ τὴν φιάλην τοῦ ἐλαίου διὰ τὴν βαπτισίαν.

— Μὰ ποῦ εἶνε ὁ Νικολός; ἠρώτησεν αἰφνης,

ἀδημονοῦσα ἡ Φρόσω· θὰ τὸν κερτεράμε τόρα κι' αὐτόν;

— Θὰ πρακοιμήθηκε· εἶπε μειδιῶν ὁ Κύρ Παναγιώτης· στειλτε κανέναν νὰ του μιλήσῃ.

— Ὅριστε πάλι καλέσματα θέλει καὶ αὐτός! Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅπου δὲν ἔχει τὸν ἀνθρώπον του νὰ κάμῃ τὴν δουλειάν του ὅταν θέλῃ, ἐσκέφθη ἡ Φρόσω. Καὶ ἦτο τοῦτο σιωπηλὴ δυσαρέσκεια κατὰ τοῦ Σπυροκόκια, τοῦ νεωθοῦ ἐκεῖνου καὶ βλακωδῶς ἀδιαφόρου ἀνδρός τῆς, ὁ ὁποῖος ἄλλο ἀπὸ τὸν ἀγρόν του δὲν ἐγνώριζε· δὲν ἐφρόντιζε καθόλου διὰ τὰ οἰκιακά του παρὰ ἄφινε τὴν γυναῖκά του ν' ἀγωνίζεται μόνη καὶ νὰ τρέχῃ ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μὲ ζένους ὡσάν ἐρημν... Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ ἡ ἀγαθὴ χωρική; ἐπειδὴ δὲν ἐφρόντιζεν ὁ πατήρ δὲν ἦτο λόγος ν' ἀφήσῃ καὶ αὐτὴ τὸ παιδί τῆς νὰ χαθῇ. Ἐκάλεσεν ἕνα ἀνεψιὸν τῆς κ' ἐπὶ τῇ ὑπόσχεσει ὅτι θὰ λάβῃ αὐτὸν μαζί τῆς εἰς τὴν πανηγύριν, ἔστειλεν αὐτὸν νὰ εἴπῃ τοῦ Νικολοῦ νὰ ταχύνη.

Ἔπεται συνέχεια

ΑΝΑΡΧΑΕ ΚΑΡΚΑΒΙΤΕΑΣ.

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριῶν

Συνέχεια· ἴδε σελ. 286

Ὁ Πλανῆτης Ἄρης.

Ἰπῆρξα λοιπὸν τὸ παιγνίδιον ὄνειρου;

Τὸ πνευμά μου εἶχε πράγματι μετενεχθῆ ἐπὶ τοῦ πλανήτου Ἄρεως ἢ ἐγενόμην θύμα πλανῆς ὅπως διόλου φαντασιώδους;

Τὸ αἰσθητικὸν τῆς πραγματικότητος ἦτο τὸσον ζωηρόν, τὸσον σφοδρόν, τὰ δὲ πράγματα ἅτινα εἶδον ἦσαν τὸσον ἐντελῶς συνάδοντα μὲ τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις ἅς κατέχομεν νῦν περὶ τῆς φυσικῆς κατασκευῆς τοῦ κόσμου τοῦ Ἄρεως, ὥστε δὲν ἠδύναμην νὰ παραδεχθῶ τὴν ἐλαχίστην περὶ τοῦτου ἀμφιβολίαν, μολονότι ἔμενον σφόδρα ἐκπεπληγμένους διὰ τὸ ἐκστατικὸν ἐκεῖνο ταξίδιον καὶ ἀπέτεινα πρὸς ἑαυτὸν μυρίας ἐρωτήσεις καὶ προβλήματα ἀλληλοσυγκρινόμενα.

Ἡ ἀπουσία τοῦ Ἐλπίστου ἐν ὅλῃ ταύτῃ τῇ ὀπτασίᾳ μοὶ ἐφαινετο ἀνεξήγητος. Ἐξηκολούθουν παντοσεπὶ ἀίσθηνωμαί τοσαύτην στοργὴν πρὸς τὴν προσφιλεῖ του μνήμην, ὥστε μοὶ ἐφαινετο ὅτι θὰ ἐμαντεύον ἀμέσως τὴν παρουσίαν του, θὰ ἐσπευδον ἀμέσως πρὸς αὐτὸν διὰ νὰ τὸν ἴδω, νὰ τοῦ ἡμιλήσω, νὰ τὸν ἀκούσω. Ἀλλὰ μὴ τυχὸν ὁ ἐν Νανσὺ μαγνητιζόμενος ὑπῆρξε θύμα τῆς φαντασίας του, ἢ τῆς ἰδικῆς μου ἢ τοῦ ἐκτελούντος τὰ πειράματα; Ἀφ' ἑτέρου καὶ ἂν ἤθελον παραδεχθῆ ὅτι πράγματι οἱ δύο φίλοι μου εἶχον ἐνσαρκωθῆ ἐκ νέου εἰς τὸν γείτονα πλανήτην, ἐσυλλογιζόμενοι ὅτι ἀφοῦ κάλλιστα ἐνδέχεται νὰ μὴ συναντήσῃ τίς τινὰ διατρέχων τὰς ὁδοὺς μιᾶς πόλεως, κατὰ μείζονα ἐπομένως

λόγον ἦτο τοῦτο ἐνδεχόμενον εἰς κόσμον ὁλόκληρον. Καὶ ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔπρεπε βεβαίως νὰ ἐπικαλωμαι τὰς πιθανότητας, διότι αἰσθημὰ τι ἐλξέως, ὡς τὸ συνεννοῦν ἡμᾶς ἄλλοτε ἔμελλε νὰ τροποποιήσῃ τὴν σύμπτωσιν τῶν συναντήσεων καὶ νὰ ῥίψῃ εἰς τὴν πλάστιγγα στοιχείον τι ὅπερ ἔμελλε νὰ κατανικήσῃ πάντα τὰ λοιπα.

Ἐνῶ ταῦτα διελογιζόμενοι, ἐπέστρεψα εἰς τὸ ἐν Ζυβισὺ ἀστεροσκοπεῖόν μου ὅπου εἶχον προετοιμάσει ἠλεκτρικὰς τινὰς στήλας διὰ πείραμα ὀπτικῆς ἐν συγκοινωνίᾳ μετὰ τοῦ πύργου τοῦ Μοντλερῦ. Ἀφοῦ ἐβεβαίωθην ὅτι τὰ πάντα ἦσαν ἐν τάξει, ἄφησα εἰς τὸν βοηθόν μου τὴν φροντίδα νὰ κάμῃ τὰ συμπεφωνημένα σημεῖα ἀπὸ τῆς δεκατῆς μέχρι τῆς ἐνδεκατῆς ὥρας, ἐγὼ δὲ ἀνεχώρησα ἀπελθὼν εἰς τὸν παλαιὸν πύργον, ἐφ' οὗ ἀνῆλθον μετὰ μίαν ὥραν. Ἡ νύξ εἶχεν ἤδη ἐπέλθῃ. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ παλαιοῦ πύργου ὁ ὁρίζων φαίνεται ὀλοσχερῶς κυκλωτερός, ἐλεύθερος ἐν πᾶσιν αὐτοῦ τῇ περιφερείᾳ ἢ τις ἐκτείνεται ἐπὶ ἀκτίνος 20 ἕως 25 χιλιομέτρων περίξ τοῦ κεντρικοῦ ἐκεῖνου σημείου. Τρίτος σταθμὸς παρατηρήσεως κείμενος ἐν Παρισίοις διετέλει ἐν συγκοινωνίᾳ μεθ' ἡμῶν. Ὁ σκοπὸς τοῦ πειράματος ἦτο νὰ ἴδωμεν ἂν αἱ ἀκτίνες τῶν διαφόρων χρωμάτων τοῦ φωτεινοῦ φάσματος διατρέχουν παντοσεπὶ τὴν αὐτὴν ταχύτητα τῶν 300,000 χιλιομέτρων κατὰ δευτερόλεπτον. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἐπιβεβαιωτικόν.

Τὰ πειράματα ἐλήξαν περὶ τὴν ἐνδεκάτην, ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀστερόεσσα νύξ ἦτο ἐξαίσιος, ἢ δὲ σελήνη ἤρχιζε μόλις ν' ἀνατέλλῃ, ἀφοῦ μετεκόμισα τὴν συσκευὴν πρὸς προφύλαξιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πύργου, ἀνῆλθον πάλιν εἰς τὴν ἐπίπεδον τοῦ πύργου κορυφὴν ὅπως παρατηρήσω τὴν ἀπέραντον τοπογραφίαν τὴν φωτιζομένην ὑπὸ τῶν πρώτων ἀκτίνων τῆς σελήνης. Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο γαλήνιος, χλιαρὰ, θερμὴ σχεδόν.

Ἀλλ' ἀκόμη δὲν εἶχον ἀποθέσει τὸν πόδα μου ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος καὶ ἐσταμάτησα ἀπολιθωθεὶς ἐκ τοῦ τρόμου, ἐκφέρων κραυγὴν, ἣτις ἐράνη καταπνιγείσα ἐντὸς τοῦ λάρυγγός μου. Ὁ Ἐλπίστος, ναί, ὁ Ἐλπίστος ὁ ἴδιος ἦτο ἐκεῖ, ἐμπροσθέν μου, καθήμενος ἐπὶ τοῦ θωρακίου. Ἦγειρα τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἠσθάνθην ὅτι παρ' ὀλίγον θὰ ἐλιποθύμουν· ἀλλ' αὐτὸς μοὶ εἶπε μὲ τὴν τὸσον γνωστὴν μοι γλυκεῖαν φωνὴν του:

— Σοῦ προσενῶ φόβον;

Δὲν ἔσχον τὴν δύναμιν οὔτε ν' ἀπαντήσω οὔτε νὰ προχωρήσω· ἐν τούτοις ἐτόλμησα νὰ παρατηρήσω κατὰ πρόσωπον τὸν φίλον μου, ὅστις ἐμειδία. Τὸ προσφιλεὲς πρόσωπόν του φωτιζόμενον ὑπὸ τῆς σελήνης, ἦτο ὅσον εἶχον ἴδῃ κατὰ τὴν ἐκ Παρισίων εἰς Χριστιανίαν ἀναχώρησίν του, νεαρόν, ζεϊέραστον, σύννου, μὲ βλέμμα λαμπρότατον. Ἀφῆκα τὴν τελευταίαν βαθμίδα καὶ ἠσθάνθην τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν νὰ ὀρμήσω πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησα καὶ ἔμεινα ἰσταμένος ἐμπροσθέν του παρατηρῶν αὐτόν. Ἀνέκτησα τὴν χρῆσιν τῶν αἰσθησέων μου.

— Ἐλπίστε!.. σὺ εἶσαι; ἀνέκραξα.

— Ἦμην ἐδῶ διακροῦντος τοῦ πειράματος σου, ἀπήντησεν, ἐγὼ μάλιστα σοῦ ἐνέπνευσα τὴν ιδέαν νὰ παραβάλλῃς τὸ ἄκρον ἰώδες χρῶμα πρὸς τὸ ἄκρον ἐρυθρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα τῶν φωτεινῶν κυμάτων. Ἀλλ' ἦμην ἀόριστος ὅπως αἱ λίαν ἰσχυροὶ ἀκτίνες.

— Ἦως!.. εἶνε δυνατόν;.. Ἄφησέ με νὰ σὲ παρατηρήσω, νὰ σὲ ἐγγίσω.

Ἐφερα τὰς χεῖράς μου εἰς τὴν μορφήν του, εἰς τὸ σῶμα του, εἰς τὴν κόμην του καὶ ἠσθάνθην τὴν αὐτὴν ἀπολύτως ἐντύπωσιν ὡς νὰ ἦτο ὁ ζῶν. Τὸ λογικόν μου ἤνειτο νὰ παραδεχθῆ τὴν μαρτυρίαν τῶν ὀφθαλμῶν μου, τῶν χειρῶν μου, τῶν ὠτων μου καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδύναμην ν' ἀμφιβάλλω ὅτι ἦτο πράγματι αὐτός. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἄλλη τοιαύτη ὁμοιότης. Ἀλλὰ τε αἱ ἀμφιβολίαι μου θὰ ἐξηφανίζοντο εὐθὺς μετὰ τὰς πρώτας λέξεις του, διότι προσέθηκε παραυτα:

— Τὸ σῶμά μου κοιμάται κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὸν Ἄρην.

— Λοιπὸν, εἶπον, ὑπάρχεις παντοσεπὶ, ζῆς ἀκόμη... καὶ γινώσκεις τέλος πάντων τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ μέγα πρόβλημα ὅπερ μᾶς κατεβασανίζεν... Καὶ ἡ Ἰκλέα;

— Θὰ συνομιλήσωμεν, ἀπήντησεν. Ἐχω πολλὰ πράγματα νὰ σοῦ εἶπω. Ἐκάθησα πλησίον παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ εὐρέος θωρακίου, παρὰ τὴν κορυφὴν τοῦ γηραιοῦ πύργου καὶ ἴδου τί ἤκουσα.

Μικρὸν μετὰ τὸ ἐν τῇ λίμνῃ Τυριφιόρδεν δυστύχημα ἠσθάνθη ἑαυτὸν ὡσεὶ ἀφυπνιζόμενον ἐκ μακροῦ καὶ βαρέος ὕπνου. Ἦτο μόνος ἐν ζοφερᾷ νυκτὶ παρὰ τὰς ὄχθας λίμνης, αἰσθανόμενος ἑαυτὸν ζῶντα, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος οὔτε νὰ ἴδῃ οὔτε νὰ ψαύσῃ τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ ἀήρ δὲν τὸν προσέβαλλεν. Δὲν ἦτο μόνον ἐλαφρὸς ἀλλὰ καὶ ἀσταθμητός. Τὸ μόνον ὅπερ τοῦ ἐφαινετο ὑπάρχον ἐξ αὐτοῦ ἦτο ἡ σκέψις.

Ἡ πρώτη ιδέα του, ἀφοῦ ἀνεκάλεσε τὰς ἀναμνήσεις του, ἦτο ὅτι ἀφυπνιζέτο μετὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ παρὰ τὴν νορθηγικὴν λίμνην. Ἀλλ' ὅτε ἐπῆλθεν ἡ ἡμέρα παρατήρησεν ὅτι εὐρίσκετο εἰς ἄλλον κόσμον. Αἱ στρεφόμεναι ταχέως εἰς τὸν οὐρανὸν δύο σελήναι κατ' ἀντιθετον διεύθυνσιν τὸν ἔκαμαν νὰ σκεφθῆ ὅτι εὐρίσκετο εἰς τὸν γείτονα μᾶς πλανήτην Ἄρην, ἕτεροι δὲ μαρτυρία δὲν ἐβράδυναν νὰ τοῦ τὸ ἀποδείξωσιν.

Ἐμείνεν ἐκεῖ ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν καταστάσει πνεύματος, ἀνεγνώρισε δὲ αὐτόθι τὴν παρουσίαν ἀνθρωπότητος χαριστάτης, ἐν ἣ τὸ θῆλυ φύλον ἠγεμονεῖ κυριαρχικῶς ἕνεκα τῆς ἀδιαφιλονεικῆτος ὑπεροχῆς του ἐπὶ τοῦ ἄρρενος φύλου. Οἱ ὄργανισμοὶ εἶνε ἐλαφροὶ καὶ ἄβροϊ, ἡ πυκνότης τοῦ σώματος εἶνε ἀσθενεστάτη, ἡ βαρύτης ἐτι ἀσθενεστέρη, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του κόσμου ἐκεῖνου ἡ ὕλικὴ δύναμις ἔχει δρᾶσιν μόνον δευτερεύουσαν ἐν τῇ φύσει. Εἰς πάντα τὰ εἶδη καὶ εἰς πάντα τὰ γένη τὸ γυναικεῖον φύλον εἶνε ὠρσιότερον καὶ ἰσχυρότερον (τῆς ἰσχύος συνισταμένης εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῶν συναισθησέων) τοῦ ἀνδρικοῦ καὶ αὐτὸ διευθύνει ἐκεῖ τὸν κόσμον.

Ὡς ἐκ τῆς ζωῆς ἐπιθυμίας του ὅπως γνωρίσῃ τὴν πρό αὐτοῦ ζωὴν ἀπεφάσισε νὰ μὴ μείνῃ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν καταστάσει πνεύματος παρατηρητοῦ, ἀλλὰ νὰ γεννηθῆ αὐθις ὑπὸ σχῆμα σωματικὸν ἀνθρώπινον καὶ μάλιστα, δεδομένης τῆς ἐν τῷ πλανήτη ἐκεῖνῳ ὀργανικῆς καταστάσεως, ὑπὸ σχῆμα γυναικεῖον.

Ἦδη μετὰ τῶν γήινων ψυχῶν τῶν κυμαινόμενων ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ τοῦ Ἄρεως εἶχε συναντήσῃ (διότι αἱ ψυχὰ αἰσθάνονται ἀλλήλας) τὴν τῆς Ἰκλέας, ἣτις τὸν παρηκολούθησεν ὀδηγουμένη ὑπὸ διηγετικῶς ἐλξέως. Αὐτὴ ἀφ' ἑτέρου ἠσθάνθη κλίσιν πρὸς ἐνσαρκωσιν ἀνδρικήν.

Ἔπεται συνέχεια

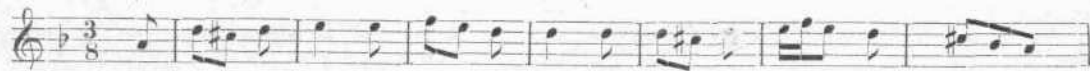
[Μετὰφρασις Χ.]

EN KOZANH

Ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς δὲν γύρισα πολὺν κόσμον καὶ δὲν εἶδα πῶς οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι ἑορτάζουν τὴν πρωτομαγιά. Νομίζω ὅμως ὅτι εἰς κανὲν ἄλλο μέρος δὲν περιμένεται ὁ Μάης με τὴν ἀνυπομονή-σιν, ὅσην εἰς τὴν πατρίδα μου Κοζάνην. Ἄμα περὰσῃ ὁ ἅγιος Γεώργιος, αἱ γυναῖκες ἀρχίζουν νὰ ἐτοιμάζονται διὰ νὰ δεχθῶν τὸν Μάη· ἄλλη πλέ-νει, ἄλλη σφουγγαρίζει, ἄλλη ξαραχνίζει καὶ ἄλλη σιδερώνει. Ἡ παραμονὴ μάλιστα τοῦ Μαΐου, ποῦ γίνεται πανηγύρι (τοῦ Μάη τὸ παζάρι) καὶ μαζώ-νονται ἀπὸ ὅλες τὰς χώρας καὶ τὰ χωριά καὶ πω-λοῦν καὶ ἀγοράζουν μάλιστα πρόβατα, μοιάζει με τὴν παραμονὴ τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, ὡς πρὸς τὰ φαγητά. Τότε καθὲ μιά νοικοκυρὰ προσπα-θεῖ νὰ κάμῃ τὸ καλλίτερον γιαούρτι ἢ μαρκατί καὶ τοὺς καλλίτερους κερτέδες. Ἐκείνην τὴν ἡμέρα πρώτη φορὰ θ' ἀνάιξη τοῦ ἀρχοντα τὸ βαρέλι ἢ τοῦ φτωχοῦ τὸ χιλιάριον, ποῦ εἶνε γεμάτα ἀπὸ τὸ φτι-νόπωρο με ἄσπρο κρασί. Μὰ ἐκεῖνο, ποῦ χρειάζεται ἀπὸ ὅλα περισσώτερον, ποῦ εἶνε τὸ πρῶτον πρῶτον φαγητό, ἐλησμένονα νὰ τὸ πῶ· αὐτὸ εἶνε τὸ σκόρ-δον. Ὅποιος δὲν φάγῃ σκόρδον τὴν πρωτομαγιά, ὄλον τὸν χρόνον θὰ εἶνε ἄρρωστος. Ἄλλὰ πότε τρώγουν τὸ σκόρδον; Κάθε ἕνας βάνει ποκάτω ἀπὸ τὸ προσκέ-

φαλό του ἕνα σκόρδο. Πολὺ πρῶτ', ἅμα ξυπνήσῃ, πρέπει ἀμέσως ἀμέσως νὰ δαγκάσῃ ἀπὸ τὸ ἀθάνατο σκόρδον προτοῦ ν' ἀκούσῃ τὴ φωνὴν τοῦ γαϊδάρου. Ἄλλοιμονον ἔς τὸ στομάχι· ἐκεῖνο, ποῦ τὸ βρῆ ἢ φωνὴ τοῦ γαϊδάρου χωρὶς σκόρδον ὄλον τὸν χρόνον θὰ φωνάζῃ γαϊδουρινὰ καὶ θὰ ὑποφέρῃ τὸσα, ὅσα οἱ γαῖδαροι τῆς Θεσσαλονίκης ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους. Γιὰ τοῦτο πολλοὶ ἄνθρωποι ξυπνοὶ, ποῦ δὲν πιστεύουν αὐτά, ξέρετε τί κάμνουν; ἀφίνουν τοὺς γαϊδάρους τοὺς νηστικούς δύο τρεῖς ἡμέρας καὶ ἔτσι οἱ κακίμοι-ροι ἀπὸ τὴν πείνα φωνάζουν μέρα νύχτα καὶ χωρὶς νὰ θέλουν ξυπνοῦν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ μεσά-νυχτα χωρὶς νὰ προσθάσων νὰ δαγκάσων τὸ σκόρδον τοῦσ καὶ τότε ν' ἀκούσῃ θρήνους καὶ μοιρολόγια. Λοιπὸν δύο καὶ τρεῖς ὥρες πρὶν ξημερῶση σηκώ-νονται μικροὶ καὶ μεγάλοι, παίρνουν τὰ φαγητά τους καὶ ἀναβαίνουν τὰ μικρὰ καὶ μυρωδάτα βουνά, ποῦ εἶνε γύρω ἔς τὸ χωριὸν καὶ τὰ λένε Τσιάμβρα καὶ Σκίρκα. Ἄμα φθάσων ἔς τὴν κορυφὴν πρῶτα κάμνουν τὴν προσευχὴν τους καὶ ὕστερα κάθονται καὶ τρώγουν καὶ πίνουν· κατόπιν ψάλλουν ὄλοι αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, ποῦ στέλνω με νότες, κ' ἄς μὴ εἶνε τόσο καλοκα-μωμένο, ἐπειδὴ δὲν ξέρω τόσο καλά τὴν μουσική, ἀλλ' ὡς θάκαμνα κ' ἐγὼ μονάχος τραγοῦδι με τὸν νοῦ μου.

ΜΕΤΡΙΩΣ (MODERATO)

Τώ - ρα μα - για τώ - ρα ὄρο - σιά, τώ - ρα τὸ κα - λο - καί -

ρι, τώ - ρα κι' ὄ ξέ - τώ - ρα κι' ὄ ξέ - νος βού - λε - ται....

Ἄχ, μάϊ μ' ὄρο - σε - ρέ καὶ κα - λο - και - ρι - νέ.

Τώρα Μαγιά, τώρα ὄροσιά, τώρα τὸ καλοκαίρι, τώρα κι' ὄ ξένος βούλεται νὰ πάγῃ ἔς τὰ δικά του. Νύχτα σελῶν τὸν μαῦρό του, νύχτα τὸν καλλιγῶνει βάνει τὰ πέταλ' ἀργυρὰ καὶ τὰ καρφί' ἀσημένια καὶ τὰ καλλιγοσφύρια του ὄλο καθαρίο ἀσῆμι.

Ἐστερα ἀπὸ αὐτὸ σηκώνονται καὶ χορεύουν τὸν λεβέντικον ἐκεῖνον Τσαμικο χορὸν κ' εἰς τὸ τέλος κάθε στροφῆς ἀδείαζουν κ' ἕνα κουμπούρι. Ἐγὼ δὲν βρῖσκω ἄλλο πρᾶγμα ποιητικώτερον ἀπὸ τὸ νὰ βλέπῃ κανεὶς τὰ κυπαρισσένια κορμιά τῶν νέων με τὴν κάτασπρη φουστανέλλα τους σφιγμένη ἔς τὴν δαχτυ-λιδένια μέση νὰ πηδοῦν, νὰ λυγίζουν καὶ νὰ κάνουν τόσα τσακίσματα, ποῦ ἄρρωθ' κανεὶς πῶς δὲν ἔχουν κόκκαλα, καὶ συγχρόνως ν' ἀναπνέῃ τὴν μαῖσιαν μυρωδιὰ τοῦ βουνοῦ καὶ νὰκούῃ τὰ κλέφτικα τραγοῦδια. Ὅλα αὐτὰ γίνονται, ὡς ποῦ ν' ἀρχίσουν νὰ κρύβονται τὰστρα καὶ νὰ κοκκινίξῃ ὁ οὐρανὸς τοῦ γείτονά μας

τοῦ Ἐλυμποῦ. Τότε ἀρχίζουν νὰ καταβαίνουν τὸ βουνὸν στολισμένοι με τοῦ Μάη τὰ λουλούδια (τσιουμ-δρίτσα) καὶ ὅταν φθάσων ἔς τὴν ρίζαν τοῦ βουνοῦ κό-βουν βέργες ἀπὸ λυγαριά καὶ τὰς ζώνουν ἔς τὴν μέση τους γιὰ νὰ γίνῃ λυγερὴ σὰν τὴ λυγαριά καὶ εὐθὺς τὴν γυρίζουν ἔς τὰς δουλειὰς τους. Ἄν ἢ πρωτομαγιά τὴν γιὰ νὰ πέσῃ Κυριακὴν, τότε ἀπὸ τὸ βουνὸν ἀμέσως πηγαίνου εἰς τὸ ἐξωκλήσι τῆς Παναγίας καὶ ἐκεῖ μετὰ τὴν λειτουργίαν κάθονται ἔς τὰ γηρασμένα πλα-τάνια, ἔς τὰς κρυδύσσους καὶ τὰς τριανταφυλλὰς. Ἐκεῖ ὄλην τὴν ἡμέραν διασκεδάζουν με τὰ λαλούμενα ἢ πηδοῦν ἔς τὰς τρεῖς ἢ ῥίχνουν τὴν πέτρα, καὶ πρὸς τὸ βράδυ γυρίζουν ἔς τὰ σπίτια τους, μόνον οἱ λεβέντηδες τοῦ χωριοῦ μένου ἔς τὰ ἀλώνια (Κεραμαρίο) καὶ χορεύουν τὸν ἀσθανίτικο χορὸν, ἐνῶ τὰ κορίτσια σερβιανίζουν καὶ καμαρώνουν αὐτοῦς.

Ἀδριανουπόλις.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΖΗΡΟΣ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ὁ Διογένης τοῦ Ἐρημίτη. Ἀπέθανεν ἐσχά-τως ἐν Παρίσιος ὁ Ἰούλιος Πατὸν γνωστότατος εἰς τὸν χρηματιστικὸν κόσμον. Ἡ προσωπομαία τοῦ ἀρχαίου κυνι-κοῦ ἀπεδόθη εἰς αὐτὸν διὰ τὴν ἀμερικανισμὸν μετ' ἧς ἀπέδοτο ἐκάστοτε κατὰ τὸν περιπετειώδη αὐτοῦ βίον καὶ πᾶσαν εὐνοίαν καὶ πᾶσαν καταδρομὴν τῆς τύχης. Μεταξὺ ἄλλων ἐπεισοδίων τοῦ χρηματιστικοῦ του στα-δίου ἀναφέρεται καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικώτατον: Ἐ-χρεώσθη εἰς ἕνα κύριον X... 50,000 φράγκων, καὶ ὅμως ἦλθεν ἡμέρα καθ' ἣν εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην 20,000 φράγκων ἀκόμη καὶ κανεὶς ἄλλος οὐκ ἠδύνατο νὰ τὰ δώσῃ παρά ὁ κ. X... Ὁ Πατὸν λοιπὸν πηγαίνει κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτὸν καὶ μετ' ὀλίγης ὥρας συνομιλίαν ἀπέργεται φέρων θριαμβευτικῶς τὸ ῥῆθρον ποσὸν ἐν τῷ θυλακίῳ. Ἄλλ' εὐθὺς ὁ δανειστής μετανοεῖ, συλλογιζε-ται ὅτι ἔκαμνεν ἀνοησίαν καὶ τρέχει νὰ πάρῃ ὀπίσω τὰ χρήματά του Προσθάνει τὸν Πατὸν εἰς τὴν κλιμακὰ τοῦ χρηματιστηρίου ἀσθμαίνων: — Ἀγαπητέ μου, τοῦ λέγει, ἐσυλλογίσθηκα καλλίτερα καὶ ἐρχομαι νὰ σου ζητήσω ὀπίσω τὰς εἰκοσι χιλιάδας. Ὁ χρηματιστὴς ὀ-πισθοχωρεῖ δύο βήματα καὶ εἰτα πλησιάζων τὸν κύριον X...: — Μὲ ἔχετε γιὰ ξυπνον ἄνθρωπον, δὲν εἶν' ἀλή-θεια; — Βέβαια. — Ἰν σὰς εἶδρα πῶς τὰ χρήματα, τὰ ὅποια δὰ καὶ δὲν ἔχω πλέον, θὰ μ' ἐπαίρναιε γιὰ βλάκα. — Μά... — Τί μά; Δὲν ἐννοῶ, κύριε, νὰ ση-ματίσετε τέτοια κακὴ ἰδέα γιὰ μένα. Πρὸς τιμὴν ὅμως τῆς μνήμης του ἀνάγκη νὰ λεχθῇ ὅτι μετὰ τινος καιροῦ ἀπέδωκεν ἀκριβέστατα τὰ ὀφειλόμενα.

Τὰ ὄμοια τοῦ Πατα. Μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων ξένων ἐπικρατειῶν παρὰ τῷ Πάπα ὑπάρχει καὶ τις μὴ διακινόμενος ἐπὶ οὐτύτῃ πνεύματος ἀντιπροσωπεύων ὁ ἄλλως μικρὸς τινα δημοκρατίας τῆς Νοτίου Ἀμε-ρικῆς. Ὁ διπλωμάτης αὐτὸς ἀγαπᾷ τὰς ἐπιδείξεις, ἰδίως τὰ σειρήτια καὶ τὰ παράσημα· διὰ τοῦτο τὸ ὄρα-μα τῆς στολῆς του εἶνε σκεπασμένον ἀπὸ χρυτὰ στο-λισματα καὶ τὰ στήθη του ἀστράπτουν ἐκ τῶν παρα-σήμων. Ὁ πάπας, ὅστις δὲν εἶχε κανένα λόγον δυσ-ρεσκείας ἐναντίον του, τοῦ ἐλάρισεν πρὸ τίνος βαρυσμῶν καπνοθήκην. Ὁ διπλωμάτης πετᾷ ἀπὸ τὴν χαρὰν διὰ τὸ δῶρον καὶ δὲν γάνει εὐκαιρίαν ὅπως τὸ ἐπίδειξῃ. Οἱ περὶ τὸν πάπαν κερδινῆλοι, οἱ ὅποιοι ὄσον καὶ ἂν εἶνε ἐπισηγολημένοι με τὴν θείαν σοφίαν ἀρέσκονται νὰ γελῶσι κάποτε καὶ με τὴν ἀνθρωπίνην ματαιότητα, ἀπερᾶσαν νὰ παίξουν μικρὸ παιχνίδιον εἰς τὸν ἀν-

τιπρόσωπον τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἐπρόκειτο νὰ γείνη μετὰ τινος ἡμέρας ἐπίσημος παρουσίασις τοῦ διπλωμα-τικοῦ σώματος εἰς τὸ Βατικανόν. Εἰς ἐκ τῶν καρδινα-λιῶν λοιπὸν ἀρχίζει νὰ λέγῃ πρὸς τὸν διπλωμάτην κατὰ τινα συνδιάλεξιν μετ' αὐτοῦ: — Τί ἐντύπωσιν θὰ κάμει μεθαύριο εἰς τὴν παρουσίαν με τὸ νέον αὐτὸ δείγμα τῆς εὐνοίας τοῦ Παναγιωτάτου. — Μὰ πῶς νὰ κρατῶ τὴν καπνοθήκην ἐμπρὸς εἰς τὸν κόσμον; ἐρωτᾷ δειλιῶς ἐκεῖνος. — Δὲν θὰ τὴν κρατῆτε, θὰ τὴν φορῆτε, ὅπως εἶνε κανονισμένον. — Ὅθὰ τὴν φορῶ! κρᾶζει συγκεκινη-μένος, μὰ δὲν εἶδα κανένα ἄλλον... — Διότι κανεὶς ἄλ-λος δὲν ἔτυχε τοιαύτης ἐξαιρετικῆς εὐνοίας. — Καὶ πῶς θὰ τὴν φορῶ; ἐρωτᾷ πεισθεῖς. — Ὅπως τοὺς ταξιέρ-χας, κρεμασμένην εἰς τὸν λαϊκὸν με πλατεῖαν κορδέλ-λαν. — Τί χρῶμα ἔχει ἡ κορδέλλα; — Χρῶμα κα-πνοῦ, φυσικὰ. Καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν δημοκρατιῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἐνεφανίσθη πρὸ τοῦ Πάπα με τὴν καπνοθήκην κρεμασμένην εἰς τὸν λαϊκὸν καὶ ὁ Ἅγιος Πατὴρ ὄχι μόνον δὲν ὠργίσθη ἀλλὰ καὶ ἐμειδιά-σε πρὸς μεγάλην χαρὰν τῶν καρδιναλίων. Μετὰ τινος ἡμέρας ὁ αὐτὸς καρδινάλιος σπευδεὶ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ εὐφυοῦς διπλωμάτου, ὅπως ἀναγγεῖλῃ εἰς αὐτὸν ἐπι-στευτικῶς ὅτι ὁ Πάπας θὰ τὸν προσβάσῃ διδὼν δείγμα ἀνωτέρας εὐνοίας. — Καὶ τὸ κρεμνοῦν καὶ αὐτὸ εἶνε τὸν λαϊκὸν; ἐρωτᾷ ὁ ἀντιπρόσωπος. — Βέβαια. Καὶ ἀλη-θῶς προσεκλήθη εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν ὑπὸ τοῦ Πάπα, ὅστις δεικνύων πρὸς αὐτὸν ὑπερμεγέθη κοσμίαν ψη-φιδοποιικίτον καὶ χρυσόπουνον εἶπε πονηρῶς μειδιῶν: — Σὰς τὴν χαρὶζω σὺτὴν. Καὶ ὁ ταλαίπωρος διπλωμά-της ἔκτοτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ ἀπὸ τὰ δύο: νὰ κρεμάσῃ ἐπάνω του τὴν κοσμίαν ἢ νὰ κρεμασθῇ ἀπ' αὐτήν.

Ὁ πρῶτος ἔρωτος τοῦ Ἄϊνε. Ὁ Ἄϊνε ἀπὸ τῆς παι-δικῆς αὐτοῦ ἡλικίας κατελήθη ὑπὸ σφοδροῦ ἔρωτος πρὸς τὴν ἐξαδέλφην του Ἀμαλίαν θυγατέρα τοῦ τρα-πεζίτου Σολομώντος Ἄϊνε, ὅστις ἀποθάνων τῷ 1844 ἀφῆκε περιουσίαν 10 ὄλων ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Πολλὰ ἐκ τῶν ποιημάτων τοῦ Ἄϊνε ἰδίως ἐκ τοῦ «Βιβλίου τῶν ἠσμάτων» ἀναφέρονται εἰς τὸ νεανικὸν αὐτὸ αἶσθημά του. Ὁ ἔρωτος αὐτὸς εἰς οὐδὲν ἀπέληξε· πρὶν τελευτῶσῃ ὁ ποιητὴς τὰς σπουδὰς του ἡ Ἀμαλία ὑπανδρεύθη ἕνα χονδρὸν ἐβραῖον καλούμενον Φριδλάνδερ. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἔμεινε ἐπὶ πολλὴ ἀπαρηγόρητος· ἐγύριζεν ἀπὸ τόπον εἰς τόπον ὡς ἐρημίτης καὶ ἔγραψε στίχους: «Ἄπ' τοὺς μεγάλους πόνους μου κάνω μικρὰ τραγοῦδια» ὡς ὁ ἴδιος λέγει ἐν τῷ προλόγῳ του. Μετὰ ἐνδεκαετῆ χωρισμὸν ἠσθάνθη αἰφνίς σφοδρὰν ἐπιθυμίαν νὰ ἐπα-νιδῇ τὴν Ἀμαλίαν. Τὸ ὄνομά του ἀντήγει τότε ἀνά τὴν Γερμανίαν περιδοξον. Φθάνει εἰς Ἀμβούργον ὅπου τὸν ὑποδέχεται ὁ συζυγὸς τῆς καὶ ἐκεῖθεν μεταβαίνει εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐξαδέλφης του. Τὴν σκηνὴν τῆς συναντήσεως διηγείτο ὁ ἴδιος: Πρὸ τῆς θύρας τοῦ δωματίου, τὸ ὅποιον ἀμυδρὸς ἐρωτίζετο ὑπὸ μιᾶς μόνης λυχνίας, ἡ γρατὰ τροφὸς Μαργαρίτα ἐστά-θη καὶ εἶπε: — Ἐδῶ εἶνε! Ὁ ποιητὴς εἰσῆλθε. Δὲν ἔστρεψεν ἐξεπλάγη καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος διὰ τὸ θάρρος του. Εἶδε γυναῖκα καθήμενη εἰς τὸ ἀνάκλιτρον, ἐνδεδυμέ-νην βαθύχρουν ἐσθῆτα μαλλίνην, δὲν δέκρινε δὲ καλῶς τὴν ἄψιντῆς καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ἠρώτησεν: — Ἐσὺ εἶ-σαι; Ἐκείνη ἀνετινάχθη καὶ ἀπήντησε: — Ναί, φιλε μου, ἐγὼ εἶμαι. Καὶ ὅμως ἅμα τὴν εἶδε καλὰ ἐκεῖ ἐμπρὸς τοῦ ὄρθιαν τὴν πρῶτην του ἐρωμένην, τότε μετενόησε διότι ἦλθε. Δὲν ἦτο πλέον ἡ Ἀμαλία, ἡ Μόλλυ τῶν νεα-νικῶν χρόνων· εἶχε μακρυνθῆ, εἶχε γηράσῃ. Εἰς ἐνδεκα

ἔτη ἢ προσφιλῆς εἰκὼν εἶχε φθαρῆ! Ἐκ τοῦ λαμπροῦ ἐνάλλατος τῶν ἀναμνησῶν του ἔμενε πλέον οἰκτροῦ σάνασμα αὐτῆ!... Καὶ τὴν παρεῖρει, ἐνῶ καὶ ἐκεῖνη δὲν ἀπέσπα τὰ βλέμματά της ἀπὸ τῆς μορφῆς του, ἴσως παρόμοια συλλογιζομένη, ἴσως μᾶτην ἀναζητοῦσα ἐν τῇ καταπεπνημένῃ μορφῇ τοῦ ποιητοῦ τὴν εὐθυμον καὶ ζωηρὰν ὄψιν τοῦ παιδικοῦ της συντρόφου!...

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐπιστημονικά. Ὁ κ. Στίλλιγγ καθηγητῆς τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Στρασβούργου μετὰ μακρὰς μελέτας καὶ ἐπανεληλυμέναις δοκιμαῖς κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι δύναται νὰ γίνῃ ἐπιτυχῆς γρηθὶς χρωμάτων τινῶν ἀνιλίνης ὡς ἀντιτηπτικῶν. Οἱ βοτανικοὶ ἐγνώριζον ἀνάκαθεν ὅτι οἱ μικροσκοπικοὶ ὄργανισμοὶ ἀπορροφῶσι τὴν ἀνιλίνην ὑπὸ τῆς ὁποίας αὐθῶρει φονεῖονται, ἐκ τούτου δὲ ὀρμώμενος ὁ ρηθεὶς ὀφθαλμολόγος ἐδοκίμασεν αὐτὴν εἰς πληγὰς τῶν ὀφθαλμῶν. Αἱ οὐσίαι αὗται τῆς ἀνιλίνης κατὰ τοῦτο ὑπερέγουσι ἄλλων ἀντιτηπτικῶν, ὅτι εἶνε ὅλως ἀβλαβεῖς εἰς τὸν ἀνθρώπινον ὄργανισμὸν. Ἐκ τούτου ἐννοεῖται ὅτι εἶνε ὅλως ἀπηλλαχθέναι ὄργανικῶν καὶ ἄλλων στοιχείων.

Φιλολογικά. Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν. « Ἡ Ἑλλάς ἐπὶ Ὀθῶνος » (La Grèce du roi Othon) ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις παρὰ τοῖς Calmann-Lévy σύγγραμμα εἰς ἄκρον ἐνδιαφέρον τοὺς Ἕλληνας. Περιέχει ἐπιστολάς ἐξ Ἀθηναίων τοῦ ἐπὶ Ὀθῶνος πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας ἐν Ἑλλάδι Thouvenel πρὸς τὴν οἰκὸγένειαν καὶ τοὺς φίλους του, ἀπεικονίζουσας τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν κατάστασιν τῆς ἡμετέρας χώρας ἐπὶ τῆς πρώτης βασιλείας. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται περισυλλέχθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν μετὰ σημειώσεων καὶ βιογραφικοῦ πίνακος ὑπὸ L. Thouvenel.

— Ὁ γνωστός γάλλος συγγραφεὺς Πέτρος Λοτί, τοῦ ὁποίου τὸ ἀληθές ὄνομα εἶνε ὑποπλοταρχος Βιά μετέβη εἰς Βουκουρέστιον προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς βρασιλείας τῆς Ρουμανίας.

— Ὁ συγγραφεὺς τῆς τρίτου Ἱστορίας τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων μέχρι Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου καὶ ἐκδότης τοῦ Ἡσιόδου ἐν τῇ σειρᾷ τῆς Ζωγραφείου βιβλιοθήκης κ. Κ. Σίττλ, τῶς ὑφηγητῆς ἐν Μονάχῳ, διωρίσθη ἀθηγητῆς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Βυρσσοῦ.

— Τῇ 1 Μαΐου (ν.) ἐγένετο ἐν τῇ Γαλλικῇ ἀκαδημίᾳ ἡ ἐκλογὴ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ὠζιῆ κενωθείσης ἑδρας· καίτοι ἐπτάκις ἐπανεληθῆν ἡ ψηφοφορία, αὐδαὶ τῶν δεκατῶν ὑποψηφίων συνεχῆς τῆς τῆν ἀπειτουμένην ἀπόλυτον πλειοψηφίαν, τούτου δ' ἕνεκα ἀνεβλήθη ἡ ἐκλογὴ ἐπ' ἄριστον. Τὰς πλειοτέρας ψήφους ἔλαβον καὶ κατὰ τὰς ἐπτά ψηφοφορίας ὁ Thureau-Dangin, ὁ Lavisse καὶ ὁ ποιητῆς Manuel μετὰ τούτους δ' ἔρχονται ὁ κριτικὸς τῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Δύο Κόσμων Brunetière, ὁ μυθιστοριογράφος Loti, ὁ H. Houssaye, ὁ συγγραφεὺς τοῦ Ἀλικιὰδου ὁ Ζολᾶ ἔλαβε κατὰ μὲν τὴν πρώτην ψηφοφορίαν μίαν ψήφον, κατὰ τὰς τρεῖς ἐπομένους ἀνὰ 3, κατὰ τὴν πέμπτην 4 καὶ κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἀνὰ 2· ὁ διηγηματογράφος Theuriet ἔλαβε κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν 4 ψήφους, κατ' ἄλλας δὲ τέσσαρας οὐδεμίαν. Πλὴν τῶν ἀνωτέρων ἦσαν ὑποψήφιοι καὶ οἱ F. Fabre, Becque, Barbier, Charles Nauroy καὶ Regnault· τούτων οἱ μὲν δύο τελευταῖοι οὐδεμίαν ἔλαβον ψήφον, οἱ δὲ Becque καὶ Barbier ἔλαβον ἀνὰ μίαν ἐν τῇ πρώτῃ μόνον ψηφοφορίᾳ.

Ἀρχαιολογικά. Ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιγραφῶν καὶ τῆς φιλολογίας ἀπένευσε τὸ ἐξ 20,000 φρ. μέγα βραβεῖον τοῦ Φουλὸ ἐἰς τοὺς κ.χ. Perrot καὶ Chiriez διὰ τὸ σύγγραμμά των « Ἱστορίαν τῆς τέχνης ἐν

τῇ ἀρχαιότητι. » οὐ πρό ὀλίγον ἀπεπερατώθη ὁ πέμπτος τόμος, πραγματευόμενος περὶ τῆς τέχνης ἐθῶν τινῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν Περσῶν.

Νεκρολογία. Ἐν ἡλικίᾳ 93 ἐτῶν ἀπέθανεν ὁ πρεσβύτατος τῶν Γάλλων ζωγράφων Joseph Nicolas Robert-Fleury.

— Ἀπέθανεν ἐβδομηκοντοῦτης τῆν ἡλικίαν ὁ Ἄγγλος ἀρχιτέκτων John Turtle Wood ὁ ἀνακαλύψας τὸν ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ἡ Κοπεγχάγη κατὰ τὴν νεωτάτην ἀπογραφὴν ἀριθμεῖ 312,387 κατοίκους, κατοικοῦντας 8,696 οἰκίας, ὡστε ἡ ἀναλογία εἶνε 34 κατ' οἶκον.

— Νεαὶ δοκιμαὶ ταχύτητος σιδηροδρομικῶν συρμῶν ἐγένοντο ἐπιτυχῶς ἐν Β. μερικῇ. Συρμὸς ἐκ Φιλαδέλφειας ἀναχωρήσας διέτρεξεν 155 χιλιόμετρα ἐντὸς μιᾶς ὥρας καὶ εἰκοσιπέντε λεπτῶν.

— Ἐν Κάλλῃ κατασκευάσθη ἐσγάτως τὸ μικρότερον ὠρολόγιον τοῦ κόσμου, ἔχον ὄγκον ὅχι μεγαλύτερον ἀπὸ ἐν ρυθύνθιον, καὶ λειτουργοῦν ἀκριβέστατα.

— Ἐν Φραγκφούρτῃ τρεῖς κύριοι ἐστοιχημάτισαν, φέροντες πλήρη περιβολὴν ἐσπερίδος καὶ χειροκτιφορῶντες νὰ φορτωθῶσι καὶ μετακομίσωσι ἰδίο βαρέα κιβώτια ἐκ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ εἰς τὴν πόλιν. Ἐξετέλεσαν δὲ τὸ στοιχημὰ ὑπὸ τὰ βλέμματα πλήθους περιεργῶν παρακολουθούντων μετ' ἐκπλήξεως αὐτοῦ, καὶ ἐδώρησαν τὰς κερδηθείσας 500 μάρκας εἰς τὸ ταμεῖον τῶν πτωχῶν.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Ἡ ἡλικία τῶν γυναικῶν. Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου: — Μάρτυς, πόσον ἐτῶν εἶσαι; Ἡ μάρτυς: — Μεταξὺ εἴκοσι καὶ τριάντα. Ὁ πρόεδρος: Τί θὰ πῇ μεταξὺ; πότε γίνεσαι τριάντα; Ἡ μάρτυς ταπεινῶς: — Ἀῦρον.

Ἐνα κ' ἔνα δὲν κάμουν μόνον δύο. — Ἐνα κ' ἔνα κάμουν δύο λέμε ὅλοι καὶ τὸ θεωροῦμεν ἀξίωμα, καὶ ὅμως δὲν εἶνε πάντοτε σωστόν. — Ποῦ τὸ εὐρῆκες τὸ πῶς δὲν εἶνε σωστόν; — Ἀπλούστατα: Ἐνας ὁ Γιάννης καὶ μία ἡ γυναῖκα του καὶ δὲν κάμουν δύο, κύριε, παρὰ κάμουν... ἐξ παιδεία.

Μεταξὺ ἀνδρῶν ἄνδρον. Ἐκεῖνος: — Σήμερα ἐμαγεύρεσα πρώτη φορὰ μοναχῆ μου. Ἐκεῖνος: — Καὶ σήμερα θὰ φᾶς πρώτη φορὰ μοναχῆ σου.

ΤΡΕΙΣ ΓΙΝΩΜΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πολλάκις ἡ ζηλοτυπία ἀναφαινεταὶ ὡς πρῶτον ἀνυπάρκτου ἔτι ἀγάπης σύμπτωμα.

*

Πῶς δυνάμεθα νὰ μάθωμεν ἀσφαλῶς ἂν ἐγῆρασεν ἡ καρδία μας, ἀφοῦ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἴδωμεν αὐτὴν ἐντὸς κατόπτρου;

*

Μετὰ παροδικὴν ψυχρότητα ἐπέρχεται ἰσχυρότερος ὁ ἔρως, ὅπως μετὰ ῥίγος ἰσχυρότερος ὁ πυρετός.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἀπὸ τὸν σκόρον φυλάσσονται τὰ μέλλουσα ὑδάσματα κοκκιζόμενα διὰ πέπερωσι καὶ ἀρωματιζόμενα ἰσχυρῶς διὰ τεμαχίων κηφουοῦς. Ἄλλ' ἔτι ἀσφαλίσθωσι καλλίτερον πρέπει καὶ νὰ κλυθῶσι διὰ βαμβάκη κεροῦ ἢ λινοῦ ὑφάσματος πανταχόθεν συνεραμμένου ἢ νὰ κλεισθῶσιν ἐντὸς κιβώτιου ἐκ τσίγκου.

Μικρὰ Οἰκονομίσματα.